

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠTOJO MOKSLO
Į S T A T Y M A S**

2000 m. kovo 21 d. Nr. VIII-1586
Vilnius

Aukštojo mokslo uždavinys – ugdyti išsilavinusią, mokslui ir naujausioms technologijoms bei kultūros vertybėms imlią asmenybę ir visuomenę, kurti, kaupti ir skleisti mokslo žinias bei kultūros vertybes, įtvirtinti nacionalinės kultūros savitumą. Kaip esminė šalies ateities dvasinio ir materialiojo klestėjimo sąlyga, aukštasis mokslas studijomis, moksliniais tyrimais ar menine kūryba skatina naujų žinių ir kultūros vertybių kūrimą.

**I SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato:

- 1) studijų, kurias baigusiam asmeniui Lietuvos Respublikoje pripažįstamas aukštasis išsilavinimas, sistema;
 - 2) profesinių kvalifikacijų, kvalifikacinių ir mokslo laipsnių įgijimo aukštosiose mokyklose principus;
 - 3) aukštųjų mokyklų autonomijos mastą ir jų veiklos valstybinio reguliavimo ribas;
 - 4) aukštųjų mokyklų dėstytojų ir mokslo darbuotojų bei studentų teises ir pareigas;
 - 5) aukštųjų mokyklų Lietuvos Respublikoje steigimo, reorganizavimo ir likvidavimo teisinius pagrindus;
 - 6) pagrindinius aukštosioms mokykloms ir studijų programoms keliamus reikalavimus;
 - 7) studijų programų vertinimo ir registravimo principus;
 - 8) aukštųjų mokyklų finansavimo principus.
2. Šio įstatymo nuostatos Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijai taikomos tiek, kiek jos neprieštaruja Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimą ir karo tarnybą reglamentuojantiems įstatymams.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Aukštasis išsilavinimas** – išsilavinimas, įgytas baigus pagrindines arba vientisąsias studijas Lietuvos aukštojoje mokykloje arba lygiavertes studijas užsienio aukštojoje mokykloje.
2. **Aukštoji mokykla** – studijų ir mokslo įstaiga, rengianti specialistus su aukštuoju išsilavinimu šio įstatymo nustatyta tvarka.
3. **Bakalauras** – kvalifikacinis laipsnis, suteikiamas asmeniui, išėjusiam nuosekliųjų universitetinių studijų pirmosios pakopos studijų programą, taip pat asmuo, turintis bakalauro kvalifikacinį laipsnį.
4. **Diplomas** – asmens įgytą kvalifikaciją ir mokslo laipsnį liudijantis pažymėjimas, išduodamas baigus pagrindines studijas, specialiąsias profesines studijas, magistrantūrą, vientisąsias studijas, meno aspirantūrą, apgynus daktaro disertaciją.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, Žin., 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

5. Doktorantūra – mokslininkams rengti skirtos trečiosios pakopos universitetinės studijos, į kurias priimami asmenys, baigę magistrantūros ar vientisąsias studijas, moksliniai tyrimai ir disertacijos rengimas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

6. **Kvalifikacija** – kvalifikacinis laipsnis (bakalauro, profesinio bakalauro, magistro, meno licenciato) ir (arba) profesinė kvalifikacija, suteikiami baigus atitinkamos pakopos nuoseklias studijas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

7. **Kvalifikacinis laipsnis** – laipsnis (bakalauro, profesinio bakalauro, magistro, meno licenciato), suteikiamas asmeniui, baigusiam atitinkamos nuosekliųjų studijų pakopos (išskyrus doktorantūrą) programą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

8. **Magistrantūra** – asmens profesinei ir mokslinei kvalifikacijai kelti skirtos antrosios pakopos nuosekliosios universitetinės studijos.

9. **Magistras** – kvalifikacinis laipsnis, suteikiamas asmeniui, išėjusiam magistrantūros studijų programą, taip pat asmuo, turintis magistro kvalifikacinį laipsnį.

10. Meno aspirantūra – trečiosios pakopos universitetinės studijos, skirtos aukštosios mokyklos meno dalykų dėstytojams rengti ir menininkams specializuotis, meno projekto rengimas ir gynimas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

11. **Mokslininkas** – asmuo, dirbantis mokslinį darbą ir turintis mokslo laipsnį ar pedagoginį vardą.

12. **Mokslo laipsnis** – asmens mokslinę kvalifikaciją liudijantis laipsnis, suteikiamas apgynus disertaciją.

13. **Neuniversitetinės studijos** – pagrindinės, į praktinę veiklą orientuotos profesinės studijos aukštojoje mokykloje, sudarančios sąlygas įgyti taikomaisiais moksliniais tyrimais ir (ar) taikomąja moksline veikla grindžiamą profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį ir (arba) profesinę kvalifikaciją.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

14. **Nenuosekliosios studijos** – studijos, kai studijuojami atskiri dalykai ar jų ciklai, skirti asmens profesinei kvalifikacijai kelti ar keisti, taip pat jo profesiniam ar bendrajam išsilavinimui plėsti.

15. **Nuosekliosios studijos** – studijos, kurias baigus įgyjamas aukštasis išsilavinimas ir (ar) suteikiama kvalifikacija, taip pat doktorantūros bei meno aspirantūros studijos.

16. **Pagrindinės studijos** – pirmosios pakopos nuosekliosios universitetinės bei neuniversitetinės studijos.

17. **Pripažintas menininkas** – menininkas, atitinkantis meno studijų dėstytojui taikomus Vyriausybės nustatytus kvalifikacinius reikalavimus.

18. **Profesinė kvalifikacija** – profesinis pasirengimas, įgyjamas baigus pagrindines studijas, specialiąsias profesines ar vientisąsias studijas, taip pat magistrantūrą, rezidentūrą ar meno aspirantūrą.

19. **Rezidentūra** – trečiosios pakopos universitetinės studijos, skirtos rengti praktinei veiklai specialistus, įgijusius Vyriausybės nustatytą studijų kryptį kvalifikaciją. Kiekvienos studijų krypties rezidentūros pavadinime turi būti tos studijų krypties pavadinimas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

20. **Specialiosios profesinės studijos** – antrosios pakopos nuosekliosios universitetinės studijos, į kurias priimami asmenys, baigę universitetines pagrindines studijas, ir kurios skirtos tam tikros studijų krypties profesinei kvalifikacijai įgyti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

21. **Studentas** – asmuo, studijuojantis aukštojoje mokykloje pagal nuosekliųjų studijų programą.

22. **Studijos** – ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą turinčio asmens mokymasis aukštojoje mokykloje pagal tam tikrą studijų programą.

23. **Studijų kreditas** (toliau – kreditas) – studijų masto matavimo vienetas, lygus keturiasdešimčiai sutartinių studento darbo (auditorijose, laboratorijose, savarankiško ir kt.) valandų, t.y. vienai jo darbo savaitei.

24. **Studijų programa** – tam tikros krypties studijų turinio, metodų ir priemonių, studijoms pasitelkiamo akademinio ir profesinio personalo bei materialių galimybių visuma, taip pat šios visumos aprašymas.

25. **Universitetinės studijos** – nuosekliosios studijos, sudarančios sąlygas asmeniui įgyti teoriniu pasirengimu ir moksliniais tyrimais grindžiamą aukštąjį išsilavinimą ir kvalifikaciją, taip pat mokslo laipsnį (apgynus disertaciją).

26. **Vientisosios studijos** – magistro ir (arba) profesinei kvalifikacijai įgyti skirtos studijos, kai tęstinumu susiejamos pirmosios ir antrosios pakopų universitetinės studijos. Medicinos ir odontologijos studijų kryptį vientisosios studijos apima ir būtiną minimalų praktinį pasirengimą (internatūrą).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

27. **Meno licenciatas** – kvalifikacinis laipsnis, suteikiamas asmeniui, išėjusiam meno aspirantūros studijų programą, taip pat asmuo, turintis meno licenciatą kvalifikacinį laipsnį.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

28. **Kiti studijas vykdančys subjektai** – Lietuvos ir užsienio juridiniai asmenys, kuriems Vyriausybės nustatyta tvarka yra išduotas leidimas vykdyti studijas pagal kitų valstybių aukštųjų mokyklų studijų programas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

29. **Su studijomis susijusi veikla** – priėmimo studijuoti skelbimas, sutarčių dėl studijų sudarymas, studijų ar konsultacijų vykdymas, taip pat valstybės pripažįstamų išsilavinimo, profesinės kvalifikacijos ar kvalifikacinių laipsnių pažymėjimų (atestatų), diplomų išdavimas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

30. **Profesinis bakalauras** – kvalifikacinis laipsnis, suteikiamas asmeniui, baigusiam nuosekliųjų neuniversitetinių studijų programą aukštojoje mokykloje, taip pat asmuo, turintis profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, Žin., 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

3 straipsnis. Teisė įgyti aukštąjį išsilavinimą

1. Asmenys, įgiję ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą, pagal sugebėjimus ir žinias turi teisę šio įstatymo nustatyta tvarka siekti įgyti aukštąjį išsilavinimą Lietuvos aukštosiose mokyklose.
2. Užsienio valstybių piliečių bei asmenų be pilietybės studijų tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

3. Užsienio aukštosiose mokyklose įgytas aukštasis išsilavinimas pripažįstamas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų bei Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nustatyta tvarka.

4 straipsnis. Studijų sistema. Kvalifikaciją ir mokslo laipsnį patvirtinantys dokumentai

1. Studijų sistemą sudaro nuosekliosios universitetinės ir neuniversitetinės studijos aukštosiose mokyklose pagal studijų programas, įtrauktas į Studijų ir mokymo programų registrą, taip pat nenuosekliosios studijos.

2. Asmeniui, baigusiam bet kurios nuosekliųjų studijų pakopos programą, aukštoji mokykla išduoda tai patvirtinantį nustatytos formos diplomą, o baigusiam rezidentūros programą, – rezidentūros pažymėjimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, Žin., 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

3. Asmeniui, studijavusiam aukštojoje mokykloje pavienius dalykus arba dalykų ciklą, bet neišėjusiam kurios nors nuosekliųjų studijų pakopos visos programos, aukštosios mokyklos nustatyta tvarka išduodamas tai patvirtinantis pažymėjimas.

4. Kvalifikacija, kuri suteikiama baigus atitinkamas aukštosios mokyklos nuoseklias studijas, nurodoma studijų programoje. Švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Ministerija), išklausiusi Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos (konferencijų) siūlymus, parengia sąrašą kvalifikacijų, suteikiamų baigusiems nuoseklias studijas pagal patvirtintas studijų kryptis. Šį sąrašą tvirtina Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, Žin., 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

5. Kvalifikacijos ir mokslo laipsnio suteikimą patvirtinančių dokumentų formą, jų gamybos, apskaitos, registracijos ir išdavimo tvarką nustato Vyriausybė.

5 straipsnis. Aukštųjų mokyklų tipai ir veiklos pagrindai

1. Aukštosios mokyklos yra dviejų tipų – universitetai ir kolegijos.
2. Aukštosios mokyklos gali būti valstybinės ir nevalstybinės.
3. Nevalstybinė aukštoji mokykla gali pakeisti tipą Vyriausybės nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, Žin., 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

4. Aukštoji mokykla organizuoja studijas, teikia kvalifikacijas, kurioms įgyti būtinas aukštasis išsilavinimas, vykdo mokslinius tyrimus ir (ar) taiko mokslinių tyrimų rezultatus, kaupia mokslo žinias, plėtoja kūrybinę veiklą bei kultūrą, puoselėja akademinės bendruomenės tradicijas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, Žin., 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

5. Aukštosios mokyklos veikla grindžiama mokslo (meno) ir studijų vienove, akademinė laisve ir autonomija, kurią nustato įstatymai ir aukštosios mokyklos statutas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

6. Aukštoji mokykla turi turėti studijų krypties reglamento nustatytos kvalifikacijos akademinį ir profesinį personalą, auditorijų, laboratorijų, biblioteką, mokslo ar meno kūrybinės veiklos bei mokomųjų ir informacinių priemonių, reikalingų atitinkamoms studijų programoms įgyvendinti. Šios priemonės turi atitikti aukštosios mokyklos teikiamas kvalifikacijas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

7. Aukštoji mokykla gali steigti savo veiklai reikalingus padalinius – fakultetus, institutus, katedras, laboratorijas, gamybinius ir kitus padalinius.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

8. Valstybinė aukštoji mokykla, vykdydama savo funkcijas, turi:

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

1) visiems Lietuvos nuolatiniais gyventojams pagal jų sugebėjimus ir žinias sudaryti vienodas galimybes įgyti aukštąjį išsilavinimą;

2) rengti specialistus atsižvelgdama į valstybės ir darbo rinkos poreikius;

3) periodiškai analizuoti pagrindinių savo sričių veiklą ir ją tobulinti;

4) informuoti steigėjus ir visuomenę apie savo veiklą, studijų kokybės užtikrinimo priemones ir lėšų naudojimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

5) teikti studentams konsultacijas dėl įsidarbinimo.

9. Valstybinė aukštoji mokykla yra viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip biudžetinė arba viešoji įstaiga, turinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir šio įstatymo nustatytą specialų statusą. Nevalstybinė aukštoji mokykla yra viešasis arba privatus juridinis asmuo. Jo teisinę veiklos formą pasirenka steigėjas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-169](#), 2001-01-25, *Žin.*, 2001, Nr. 16-496 (2001-02-21), i. k. 1011010ISTA000IX-169

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

6 straipsnis. Universitetas

1. Universitetas yra aukštoji mokykla, kurioje vyrauja universitetinės studijos ir studentų daugumą sudaro studijuojantieji pagal universitetines studijų programas, atliekami moksliniai tyrimai, organizuojamos magistrantūros bei doktorantūros studijos ir (ar) plėtojama aukšto lygio profesionali meno veikla bei yra meno aspirantūra. Šias funkcijas vykdančiai aukštajai mokyklai gali būti pripažįstamas universiteto statusas net ir tuo atveju, kai jos pavadinime nėra žodžio „universitetas“.

2. Pagrindiniai universiteto tikslai:

1) sudaryti sąlygas asmeniui įgyti moksliniais tyrimais grindžiamą, kultūros, mokslo ir naujausių technologijų lygį atitinkantį aukštąjį išsilavinimą, kvalifikaciją ir mokslo laipsnį;

2) sudaryti sąlygas asmens tęstiniam mokymuisi, įgytos kvalifikacijos kėlimui bei persikvalifikavimui;

3) rengti mokslininkus ir (ar) menininkus, stiprinti mokslo ir studijų poveikį Lietuvos ūkio ir kultūros pažangai bei demokratinės, pilietinės visuomenės sklaidai;

4) ugdyti švietimui ir kultūrai imlią visuomenę, gebančią efektyviai naudotis mokslu ir konkuruoti aukšto lygio technologijų, gaminių ir paslaugų rinkoje;

5) moksline, šviečiamąja, menine ir kita kultūrine veikla skatinti regionų bei visos šalies plėtrą;

6) plėtoti šalies humanitarinės, informacinės ir technologinės kultūros ugdymui bei tarptautinei mokslinei ir ūkio kooperacijai būtinus mokslinius tyrimus.

3. Universitete rengiami specialistai švietimo, kultūros, ūkio ir kitoms šalies reikmėms tenkinti, gebantys savarankiškai dirbti intelektualinį ir kūrybinį darbą.

4. Universitetai gali mokyti studentus ir pagal neuniversitetinių studijų programas.

5. Daugiau kaip pusė universiteto dėstytojų turi būti mokslininkai ir (ar) pripažinti menininkai.

7 straipsnis. Kolegija

1. Kolegija yra aukštoji mokykla, kurioje vyrauja neuniversitetinės studijos ir studentų daugumą sudaro studijuojantieji pagal neuniversitetines studijų programas, plėtojami taikomieji moksliniai tyrimai ir (ar) taikomoji mokslinė veikla arba profesionalus menas. Kolegijos pavadinime negali būti žodžių „universitetas“ ir „akademija“.

2. Pagrindiniai kolegijos tikslai:

1) sudaryti sąlygas asmeniui įgyti aukštąjį išsilavinimą ir kvalifikaciją, atitinkančius Lietuvos ūkio reikmes bei mokslo ir naujausių technologijų lygį;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

2) plėtoti regionui reikalingą taikomąją mokslinę veiklą bei tyrimus, konsultuoti vietos valdžios ir ūkio subjektus;

3) sudaryti sąlygas tęstiniam mokymuisi, talkinti ūkio subjektams organizuojant asmenų profesinės kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą;

4) ugdyti švietimui ir kultūrai imlią visuomenę, gebančią dirbti sparčios technologijų kaitos sąlygomis.

3. Kolegijoje rengiami specialistai praktikai, gebantys savarankiškai dirbti švietimo, kultūros, ūkio ir kitose srityse.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

4. Į kolegijų studijų programas gali būti įtraukiamos su universitetais suderintos studijų programos (moduliai), atitinkančios universitetines pagrindines studijas. Vyriausybės nustatyta tvarka kolegijai gali būti suteikta teisė organizuoti tam tikros krypties universitetines pagrindines studijas. Šiuo atveju ne mažiau kaip pusę studijų programų apimties turi dėstyti mokslininkai ir (ar) pripažinti menininkai.

5. *Neteko galios 2007-01-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

6. Kolegijos turi turėti akademinį ir profesinį personalą savo tikslams įgyvendinti. Daugiau kaip pusė dėstytojų turi turėti ne mažiau kaip 3 metų praktinio darbo dėstomo dalyko srityje patirtį. Dalykus, kuriuos kolegijose turi dėstyti mokslo laipsnį turintys dėstytojai, nustato studijų kryptių reglamentai.

7. Kolegija gali sudaryti sutartis su universitetais dėl bendrų studijų ir tyrimų programų, pasikeitimo dėstytojais ir kt.

8 straipsnis. Aukštosios mokyklos statutas

1. Aukštosios mokyklos statutas (toliau – statutas) yra aukštosios mokyklos veiklą reglamentuojantis teisės aktas.

2. Aukštosios mokyklos statute turi būti nurodyta:

1) aukštosios mokyklos pavadinimas, steigėjas, buveinės adresas;

2) tikslai, uždaviniai ir veiklos sritys;

3) struktūra ir jos keitimo tvarka;

- 4) savivaldos institucijų sudarymo ir veiklos organizavimo tvarka, teisės, pareigos ir funkcijos;
 - 5) padalinių paskirtis ir jų kompetencija;
 - 6) aukštosios mokyklos ir jos padalinių vadovų rinkimo ar skyrimo tvarka, jų pareigos ir funkcijos;
 - 7) dėstytojų ir mokslo darbuotojų teisės, pareigos ir atsakomybė;
 - 8) studentų teisės ir jų įgyvendinimo priemonės;
 - 9) studentų pareigos, drausminių nuobaudų skyrimo studentams tvarka;
 - 10) ginčų tarp administracijos ir kitų darbuotojų bei studentų nagrinėjimo komisijų sudarymo, ginčų nagrinėjimo ir sprendimų įgyvendinimo tvarka;
 - 11) lėšų šaltiniai, turto ir lėšų naudojimo tvarka;
 - 12) statuto priėmimo ir keitimo tvarka.
3. Statute gali būti reglamentuojami ir kiti aukštosios mokyklos veiklos klausimai.
4. Valstybinio universiteto statutą ir jo pakeitimus ar papildymus tvirtina Seimas, valstybinės kolegijos statutą ir jo pakeitimus ar papildymus – Vyriausybė.
5. Nevalstybinės aukštosios mokyklos statutas priimamas jos steigėjo nustatyta tvarka, o keičiamas – statute nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

9 straipsnis. Aukštųjų mokyklų autonomija

1. Lietuvos Respublikos aukštosios mokyklos turi autonomiją, grindžiamą savivaldos principu, akademinę laisvę bei pagarba žmogaus teisėms ir apibrėžtą Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, įstatymuose bei aukštųjų mokyklų statutuose.
2. Aukštosios mokyklos turi šias teises:
 - 1) nustatyti studijų tvarką;
 - 2) sudaryti studijų krypties reglamentą atitinkančias programas;
 - 3) leisti studijų, mokslo ir kitą literatūrą;
 - 4) nustatyti savo struktūrą, vidaus darbo tvarką, konkretų dėstytojų ir mokslo darbuotojų, administracijos ir kitų darbuotojų skaičių, jų teises ir pareigas bei darbo apmokėjimo sąlygas, neprieštaraujančias galiojantiems teisės aktams;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

- 5) statuto nustatyta tvarka rinkti savivaldos institucijas;
 - 6) priimti ir šalinti studentus;
 - 7) nustatyti bendradarbiavimo su Lietuvos ir užsienio įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis formas;
 - 8) valdyti turtą, juo naudotis bei disponuoti įstatymų nustatyta tvarka.
3. Universitetai, be šio straipsnio 2 dalyje išvardytų teisių, taip pat turi teisę:
- 1) pasirinkti studijų, mokslinių tyrimų, profesionaliosios meninės veiklos formas ir kryptis;
 - 2) tvirtinti studijų krypties reglamentą atitinkančias studijų programas;
 - 3) Vyriausybės nustatyta tvarka teikti kvalifikacinius ir mokslo laipsnius bei pedagoginius vardus.
4. Aukštųjų mokyklų dėstytojai, mokslo darbuotojai, administracijos ir kiti darbuotojai ir studentai turi žodžio, studijų, mokslinių tyrimų, meninės veiklos laisvę ir ja naudojasi nepažeisdami kitų asmenų teisių, įstatymų, kitų teisės aktų bei aukštosios mokyklos statuto.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

10 straipsnis. Dėstomoji kalba

Aukštosiose mokyklose dėstomoji kalba yra lietuvių kalba. Kitomis kalbomis galima dėstyti, kai:

- 1) studijų programos turinys siejamas su kita kalba;
- 2) paskaitas skaito ar kitus akademinius užsiėmimus veda užsienio aukštųjų mokyklų dėstytojai bei kitų užsienio organizacijų specialistai;
- 3) to reikia dėl studijų tarptautinių mainų.

11 straipsnis. Aukštosios mokyklos turtas

1. Aukštosios mokyklos turtą sudaro nuosavybės teise turimi pastatai ir kitos materialinės vertybės, nebiudžetiniai finansiniai ištekliai, vertybiniai popieriai, intelektualaus darbo produktai (kiek tai nepažeidžia autoriaus teisių) bei kitas teisėtai įgytas turtas.

2. Valstybinės aukštosios mokyklos joms perduotą valstybės ir savivaldybės turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise. Jų teises ir pareigas, valdant ir naudojant valstybės turtą bei juo disponuojant, nustato šis ir kiti įstatymai. Turtą, kuris įsigytas iš nebiudžetinių lėšų, gautas dovanų, priimtas kaip palikimas ar įgytas kitu teisėtu būdu, valstybinė aukštoji mokykla valdo, naudoja ir juo disponuoja nuosavybės teise pagal Civilinio kodekso ir kitų įstatymų normas, nepažeisdama kitų asmenų teisių ir teisėtų interesų, aukštosios mokyklos statute nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-169](#), 2001-01-25, *Žin.*, 2001, Nr. 16-496 (2001-02-21), i. k. 1011010ISTA00IX-169

3. Nevalstybinėms aukštosioms mokykloms valstybės ir savivaldybės turtas gali būti perduotas panaudos teise įstatymų nustatyta tvarka.

4. Universitetai naudojami savo teritorijos ir pastatų neliečiamumo teise. Valstybinė žemė valstybiniams universitetams suteikiama naudoti neterminuotai įstatymų nustatyta tvarka. Keisti valstybinių universitetų teritorijos ribas ar pastatų priklausomybę gali tik Vyriausybė, gavusi universiteto senato sutikimą. Jei universiteto senatas nesutinka, teritorijos ribas ar pastatų priklausomybę gali keisti tik Seimas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-169](#), 2001-01-25, *Žin.*, 2001, Nr. 16-496 (2001-02-21), i. k. 1011010ISTA00IX-169

5. Universitetų teritorijoje valstybės valdžios ir valdymo ar vietos savivaldos institucijos negali atlikti darbų (išskyrus neatidėliotinus avarinius darbus) be rektoriaus arba jo įgalioto asmens leidimo.

12 straipsnis. Studijų ir mokymo programų registras

Studijų ir mokymo programų registrą steigia Vyriausybė. Šį registrą tvarko Ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

II SKIRSNIS

AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ STEIGIMAS, PABAIGA IR PERTVARKYMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

13 straipsnis. Aukštųjų mokyklų steigimo sąlygos

1. Aukštoji mokykla gali būti steigiama, jei yra materialinė bazė ir kitos šiame įstatyme nustatytos sąlygos, būtinos planuojamų studijų programų, mokslinių tyrimų ir (ar) meninės veiklos kokybei užtikrinti, taip pat teikiamų kvalifikacijų reikalavimams tenkinti.

2. Priimant sprendimą steigti aukštąją mokyklą, būtina turėti Vyriausybės įgaliotų institucijų išvadas, patvirtinančius, kad steigiamosios mokyklos materialinė bazė atitinka sveikatos apsaugos ir darbo saugumo reikalavimus.

3. Valstybinis universitetas steigiamas tik universiteto padalinio, veikiančios aukštosios mokyklos ar kelių veikiančių aukštųjų mokyklų reorganizavimo būdu.

4. Nevalstybinę aukštąją mokyklą ar užsienio aukštosios mokyklos filialą gali steigti tik juridinis asmuo (išskyrus Lietuvos Respublikos valstybines aukštąsias mokyklas), turintis materialinę bazę, būtiną aukštosios mokyklos veiklai užtikrinti, ir Vyriausybės nustatyta tvarka

gavęs leidimą vykdyti studijas. Ministerija Vyriausybės nustatyta tvarka teikia Vyriausybei išvadą dėl pritarimo išduoti leidimą vykdyti studijas arba informuoja pareiškėjus apie neigiamo sprendimo priėmimo priežastis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

5. Asmenų vykdoma su studijomis susijusi veikla be Vyriausybės leidimo yra neteisėta. Ši veikla įstatymų nustatyta tvarka nutraukiama, o asmenys traukiami administracinėn atsakomybėn.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

14 straipsnis. Valstybinių aukštųjų mokyklų steigimas

1. Valstybinį universitetą steigia Seimas Vyriausybės teikimu.

2. Valstybinę kolegiją steigia Vyriausybė Ministerijos teikimu. Kolegija taip pat gali būti steigiama bendru Ministerijos ir universiteto teikimu. Šiuo atveju kolegijos statusas tvirtinamas universiteto tarybai pritarus.

3. Steigiant valstybinę aukštąją mokyklą, Ministerija įvertina Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos studentų atstovybių sąjungos (sąjungų) išvadas ir, jeigu pritaria aukštosios mokyklos steigimui, parengia jos steigimo projektą. Šio projekto reikalavimus ir jo rengimo tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

4. Priėmus sprendimą steigti valstybinę aukštąją mokyklą, švietimo ir mokslo ministras (toliau – ministras) tvirtina steigiamąją tarybą, skiria laikinąjį rektorių (direktorių), tvirtina laikinąjį aukštosios mokyklos statutą, nustato sąlygas, kurias reikia įvykdyti iki aukštosios mokyklos veiklos pradžios, taip pat numato, kiek reikės valstybės biudžeto lėšų aukštosios mokyklos veiklai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

15 straipsnis. Studijų pagal kitų šalių aukštųjų mokyklų studijų programas vykdymas

1. Lietuvoje gali būti vykdomos studijos pagal kitų šalių aukštųjų mokyklų studijų programas, jeigu tose šalyse yra nacionalinė vertinimo (akreditavimo) sistema, pagal kurią yra įvertintos (akredituotos) tos aukštosios mokyklos arba jų programos.

2. Lietuvos ir užsienio aukštosios mokyklos, ketinančios Lietuvoje vykdyti studijas pagal kitų šalių aukštųjų mokyklų studijų programas ir užsiimti kita su studijomis susijusia veikla, turi Vyriausybės nustatyta tvarka gauti leidimą šioms paslaugoms teikti.

3. Kiti juridiniai asmenys, turintys užsienio aukštosios mokyklos įgaliojimą vykdyti studijas Lietuvoje ir tos užsienio šalies aukštojo mokslo sritį reglamentuojančios valstybės institucijos tarpininkavimo raštą, taip pat gali vykdyti studijas pagal kitų šalių aukštųjų mokyklų studijų programas ir užsiimti kita su studijomis susijusia veikla, jeigu Vyriausybės nustatyta tvarka gavo leidimą šioms paslaugoms teikti.

4. Ministerija Vyriausybės nustatyta tvarka prižiūri, kaip vykdomos leidimo sąlygos. Vyriausybė gali nustatyti sąlygas, kurioms esant leidimas gali būti Ministerijos teikimu panaikintas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

16 straipsnis. Aukštosios mokyklos veiklos pradžia

1. Aukštoji mokykla turi teisę pradėti savo veiklą nuo jos ir studijų programų įregistravimo juridinių asmenų registre bei Studijų ir mokymo programų registre dienos. Nauja aukštoji mokykla registruojama juridinių asmenų registre po to, kai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos sudaryta

komisija patvirtina, kad sąlygos, kurios buvo nurodytos priimant nutarimą steigti aukštąją mokyklą ar pritarti, kad būtų išduotas leidimas vykdyti studijas, yra įvykdytos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

2. Ne vėliau kaip po ketverių metų nuo aukštosios mokyklos veiklos pradžios Studijų kokybės vertinimo centras vertina aukštosios mokyklos veiklą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

3. Jei veikla įvertinama teigiamai:

1) ministras išduoda leidimą valstybinei aukštajai mokyklai priimti statutą ir sudaryti aukštosios mokyklos savivaldos institucijas šio įstatymo nustatyta tvarka. Išrinkus senatą (akademinę tarybą) ir universiteto rektorių (kolegijos direktorių), steigiamosios tarybos ir universiteto laikinojo rektoriaus (kolegijos direktoriaus) įgaliojimai nutrūksta;

2) ministras išduoda kolegijai leidimą šio įstatymo nustatyta tvarka teikti profesinio bakalauro laipsnį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

4. Jei aukštosios mokyklos veikla įvertinama neigiamai, ministras gali nustatyti aukštajai mokyklai ne didesnę kaip 2 metų laikotarpį trūkumams pašalinti. Jeigu pasibaigus nustatytam terminui valstybinė aukštoji mokykla vėl įvertinama neigiamai, ministras inicijuoja valstybinės aukštosios mokyklos reorganizavimą arba likvidavimą. Jei pakartotinai neigiamai įvertinama nevalstybinės aukštosios mokyklos veikla, Vyriausybė sprendžia šiai mokyklai išduoto leidimo vykdyti studijas panaikinimo klausimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

17 straipsnis. Aukštųjų mokyklų reorganizavimas bei pabaiga

1. Aukštosios mokyklos reorganizuojamos ir likviduojamos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Sprendimą dėl valstybinio universiteto reorganizavimo priima Seimas Vyriausybės teikimu. Sprendimus dėl valstybinių kolegijų reorganizavimo priima Vyriausybė.

3. Kai priimtas sprendimas reorganizuoti valstybinę aukštąją mokyklą, ministras skiria reorganizuojamos aukštosios mokyklos laikinąją tarybą ir laikinąjį administratorių. Laikinasis administratorius šio įstatymo nustatyta tvarka per 3 mėnesius turi surengti reorganizuotos aukštosios mokyklos senato (akademinės tarybos) rinkimus.

4. Išrinkus reorganizuotos aukštosios mokyklos vadovą, laikinojo administratoriaus įgaliojimai pasibaigia.

5. Jeigu Studijų kokybės vertinimo centras pakartotinai neigiamai įvertina aukštosios mokyklos veiklą ir nustato, kad jos teikiamos kvalifikacijos neatitinka nustatytų reikalavimų, Ministerija gali siūlyti Vyriausybei:

1) panaikinti nevalstybinės aukštosios mokyklos leidimą vykdyti studijas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

2) likviduoti ar reorganizuoti valstybinę kolegiją;

3) siūlyti Seimui likviduoti arba reorganizuoti valstybinį universitetą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

6. Kai yra priimtas nutarimas likviduoti valstybinę aukštąją mokyklą, ministras paskiria likvidatorių, kuris pagal patvirtintą likvidavimo projektą ir grafiką likviduoja aukštąją mokyklą.

Projekte turi būti išdėstyti siūlymai dėl darbuotojų tolesnio darbo, galimybių studentams tęsti studijas kitose aukštosiose mokyklose, taip pat siūlymai dėl aukštosios mokyklos turto naudojimo.

7. Nuo likvidatoriaus paskyrimo dienos likviduojamos valstybinės aukštosios mokyklos senatas (akademinei taryba) ir universiteto taryba (kolegijos taryba), taip pat rektorius (direktorius) netenka įgaliojimų. Jų funkcijas atlieka likvidatorius.

8. Nuo nevalstybinės aukštosios mokyklos leidimo vykdyti studijas panaikinimo dienos ta aukštoji mokykla neturi teisės absolventams išduoti aukštąjį išsilavinimą patvirtinančių diplomų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

9. Aukštoji mokykla laikoma likviduota nuo jos išregistravimo iš juridinių asmenų registro dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

18 straipsnis. Neteko galios nuo 2002-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

III SKIRSNIS

AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ SAVIVALDA IR VALSTYBINIS REGULIAVIMAS

19 straipsnis. Aukštųjų mokyklų veiklos valstybinio reguliavimo institucijos ir koordinavimo institucijos

1. Aukštųjų mokyklų veiklos valstybinį reguliavimą teisės aktų nustatyta tvarka vykdo Vyriausybė bei Ministerija.

2. Seimo bei Vyriausybės mokslinis ekspertas mokslo ir studijų organizavimo bei finansavimo klausimais yra Lietuvos mokslo taryba.

3. Ministerijos ekspertinė institucija strateginiais aukštojo mokslo plėtros klausimais yra Aukštojo mokslo taryba, kuri sudaroma ir veikia pagal Vyriausybės patvirtintus nuostatus.

4. Ministerijos ekspertinė institucija aukštųjų mokyklų vertinimo klausimais yra biudžetinė įstaiga Studijų kokybės vertinimo centras. Šios įstaigos steigėjo funkcijas atlieka Ministerija.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

5. Aukštųjų mokyklų tarpusavio ryšius bei ryšius su valdžios ir valdymo bei vietos savivaldos institucijomis koordinuoja Lietuvos universitetų rektorių konferencija (konferencijos), Lietuvos kolegijų direktorių konferencija (konferencijos), Lietuvos studentų atstovybių sąjunga (sąjungos), kitos aukštųjų mokyklų ne pelno ir kitokios organizacijos bei asociacijos, veikiančios pagal įstatymus ir savo įstatus. Šios organizacijos pačių prašymu gali gauti valstybės biudžeto finansinę paramą iš bendrosioms mokslo ir studijų reikmėms skiriamų lėšų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

20 straipsnis. Lietuvos aukštojo mokslo sistemos plėtros planavimas

1. Aukštosios mokyklos rengia perspektyvinius 5 metų savo plėtros planų projektus ir teikia Ministerijai. Ministerija juos derina su aukštosiomis mokyklomis, atsižvelgdama į Aukštojo mokslo tarybos išvadas.

2. Ministerija, atsižvelgdama į valstybės prioritetus, finansinius išteklius, aukštųjų mokyklų

pateiktus perspektyvinius plėtros planus, parengia 5 metų perspektyvinį Lietuvos aukštojo mokslo sistemos plėtros plano projektą ir, išklausiusi Aukštojo mokslo tarybos išvadą, teikia jį tvirtinti Vyriausybei, ir skelbia visuomenei. Plane turi būti numatyta:

- 1) valstybės tikslai ir uždaviniai aukštojo mokslo srityje;
- 2) Lietuvos aukštojo mokslo būklės apžvalga ir jos įvertinimas;
- 3) aukštojo mokslo ir aukštųjų mokyklų plėtros kryptys;
- 4) studijų programų atnaujinimo ir tobulinimo perspektyvos;
- 5) numatomų priimti į aukštąsias mokyklas studentų skaičius;
- 6) numatomo aukštųjų mokyklų finansavimo programa.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

3. Prireikus Ministerija tikslina Lietuvos aukštojo mokslo sistemos plėtros planą, išklausiusi gautas iš Seimo komitetų, ministerijų, Aukštojo mokslo tarybos, Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos (konferencijų) ir kitų institucijų bei ekspertų pastabas ir siūlymus, ir patikslintą teikia tvirtinti Vyriausybei.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

21 straipsnis. Aukštųjų mokyklų savivaldos ir visuomeninio reguliavimo institucijos

1. Valstybinio universiteto aukščiausia akademinės savivaldos institucija yra senatas, valstybinės kolegijos – akademinė taryba.
2. Valstybinių universitetų visuomeninės priežiūros ir globos institucija yra universiteto taryba, valstybinės kolegijos – kolegijos taryba.
3. Nevalstybinės aukštosios mokyklos savivalda ir valdymo tvarka nustatoma jos statute.

22 straipsnis. Senatas

1. Senatas sudaromas universiteto statute nustatyta tvarka ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui.
2. Senato nariais gali būti universiteto mokslininkai, pripažinti menininkai, studentai, taip pat kitų mokslo ir studijų institucijų mokslininkai ir pripažinti menininkai. Studentai turi sudaryti ne mažiau kaip 10 procentų senato narių. Studentų atstovus į senatą deleguoja studentų atstovybė, o jeigu jos nėra, atstovus renka visuotinis studentų susirinkimas (konferencija). Profesoriaus pareigas einantys dėstytojai turi sudaryti ne mažiau kaip pusę senato narių. Universiteto rektorius yra senato narys pagal pareigas.
3. Senato veiklą reglamentuoja universiteto statutas. Rektoriumi ir senato pirmininku negali būti tas pats asmuo.
4. Neeilinis senato posėdis turi būti šaukiamas, kai to reikalauja ne mažiau kaip trečdalis senato narių. Šiuo atveju posėdžiui pirmininkauja posėdžio pirmininku išrinktas senato narys.
5. Senatas vykdo šias pagrindines funkcijas:
 - 1) priima ir teikia Seimui tvirtinti universiteto statutą bei jo pakeitimus;
 - 2) skiria atstovus į universiteto tarybą;
 - 3) renka ir atšaukia rektorių;
 - 4) rektoriaus teikimu tvirtina prorektorius, fakultetų dekanus, katedrų vedėjus, institutų direktorius, kitų statute numatytų padalinių vadovus, išrinktus ar paskirtus į pareigas statute nurodyta tvarka;
 - 5) nustato dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestavimo ir konkursų pareigoms eiti organizavimo tvarką;
 - 6) Vyriausybės nustatyta tvarka teikia pedagoginius profesoriaus ir docento vardus einantiems atitinkamas pareigas dėstytojams, taip pat universiteto garbės vardus;
 - 7) kontroliuoja studijų ir mokslininkų rengimo kokybę;

8) svarsto ir tvirtina studijų, mokslinių tyrimų ir jų plėtros programas bei aprobuoja struktūrinius pakeitimus, reikalingus toms programoms įgyvendinti, atsižvelgdamas į universiteto tarybos siūlymus;

9) teikia siūlymus Vyriausybei dėl lėšų paskirstymo mokslo sričių, kurias plėtoja Universitetas, konsultacinei ir informacinei veiklai;

10) svarsto universiteto plėtros perspektyvinio plano projektą ir, gavęs universiteto tarybos išvadą, jį tvirtina bei teikia Ministerijai kartu su universiteto tarybos išvada;

11) *neteko galios 2003-05-14;*

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

12) svarsto metines rektoriaus ataskaitas, metines pajamų ir išlaidų sąmatas bei jų įvykdymo ataskaitas ir, gavęs universiteto tarybos išvadą, jas tvirtina;

13) tvirtina universiteto vidaus tvarkos taisyklės bei akademinių reikalų tvarkymą reglamentuojančius dokumentus;

14) statute nustatyta tvarka šaukia universiteto akademinės bendruomenės susirinkimus svarbiems universiteto veiklos klausimams aptarti;

15) vykdo kitas statute numatytas funkcijas.

6. Senatas apie savo sprendimus statuto nustatyta tvarka informuoja akademinę bendruomenę ir kartą per metus jai atsiskaito už savo veiklą.

23 straipsnis. Kolegijos akademinė taryba

1. Akademinė taryba sudaroma kolegijos statute nustatyta tvarka ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui.

2. Akademinės tarybos nariai yra kolegijos dėstytojai ir studentai, taip pat kitų mokslo ir studijų institucijų atstovai. Studentai turi sudaryti ne mažiau kaip 10 procentų akademinės tarybos narių. Statute nustatyta tvarka į akademinę tarybą turi būti renkama ne mažiau kaip 10 procentų narių iš kitų mokslo ir studijų institucijų. Kiekvienai kolegijos studijų sričiai akademinėje taryboje turi atstovauti ne mažiau kaip vienas mokslininkas. Studentų atstovus į akademinę tarybą deleguoja studentų atstovybė, o jeigu jos nėra, visuotinis studentų susirinkimas (konferencija). Kolegijos direktorius yra akademinės tarybos narys pagal pareigas.

3. Akademinė taryba veikia statute nustatyta tvarka. Direktoriumi ir akademinės tarybos pirmininku negali būti tas pats asmuo.

4. Neeilinis akademinės tarybos posėdis turi būti šaukiamas, kai to reikalauja ne mažiau kaip trečdalis akademinės tarybos narių. Šiuo atveju posėdžiui pirmininkauja posėdžio pirmininku išrinktas akademinės tarybos narys.

5. Akademinė taryba vykdo šias pagrindines funkcijas:

1) priima ir teikia Vyriausybei tvirtinti kolegijos statutą bei jo pakeitimus;

2) skiria atstovus į kolegijos tarybą;

3) statute nustatyta tvarka tvirtina arba renka kolegijos padalinių vadovus;

4) nustato dėstytojų atestavimo ir konkursų pareigoms eiti organizavimo tvarką;

5) teikia Ministerijai tvirtinti studijų programas;

6) nustato studijų kokybės užtikrinimo tvarką ir kontroliuoja studijų kokybę;

7) svarsto taikomųjų mokslinių tyrimų ir (ar) taikomosios mokslinės veiklos plėtros programas;

8) nagrinėja kolegijos plėtros perspektyvinio plano projektą ir, gavusi kolegijos tarybos pritarimą, teikia jį Ministerijai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

9) svarsto metines direktoriaus ataskaitas, metines pajamų ir išlaidų sąmatas bei jų įvykdymo ataskaitas ir, gavusi kolegijos tarybos pritarimą, jas tvirtina;

10) tvirtina kolegijos vidaus tvarkos taisykles bei akademinių reikalų tvarkymą reglamentuojančius dokumentus;

11) statute nustatyta tvarka šaukia kolegijos akademinės bendruomenės susirinkimus svarbiems kolegijos veiklos klausimams aptarti;

12) vykdo kitas statute numatytas funkcijas.

6. Akademinė taryba apie savo sprendimus statuto nustatyta tvarka informuoja akademinę bendruomenę ir kartą per metus jai atsiskaito už savo veiklą.

24 straipsnis. Valstybinio universiteto taryba. Valstybinės kolegijos taryba

1. Valstybinio universiteto taryba, valstybinės kolegijos taryba (toliau – taryba):

1) rengia išvadas dėl aukštosios mokyklos plėtros perspektyvinio plano projekto;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

2) teikia siūlymus dėl studijų, mokslinių tyrimų ir jų plėtros programų, taip pat dėl struktūros pakeitimų, reikalingų toms programoms įgyvendinti;

3) rūpinasi paramos teikimu aukštajai mokyklai;

4) prieš 2 mėnesius iki kadencijos pabaigos, taip pat šio įstatymo ir (ar) statuto numatytais atvejais nutrūkus įgaliojimams nepasibaigus kadencijai, skelbia senato (akademinės tarybos), rektoriaus (kolegijos direktoriaus) rinkimus;

5) svarsto ir parengia išvadas dėl metinių rektoriaus (kolegijos direktoriaus) ataskaitų, metinių pajamų ir išlaidų sąmatų bei jų įvykdymo ataskaitų;

6) vertina, kaip aukštoji mokykla vykdo savo uždavinius ir kaip prisideda prie valstybės ekonominės, socialinės ir kultūrinės plėtros;

7) vertina, kaip naudojamas aukštosios mokyklos turtas, jai skirtos valstybės ir kitos gautos lėšos; gali siūlyti Ministerijai inicijuoti aukštosios mokyklos ūkinės ir finansinės veiklos auditą;

8) viešai skelbia visuomenei aukštosios mokyklos veiklos vertinimo rezultatus.

2. Kolegijos taryba renka kolegijos direktorių.

3. Taryba turi teisę gauti iš aukštosios mokyklos ir Ministerijos informaciją, būtiną funkcijoms vykdyti. Tarybos nariai gali dalyvauti visų aukštosios mokyklos savivaldos ir valdymo institucijų posėdžiuose. Aukštoji mokykla turi suteikti tarybai patalpas ir techniškai ją aptarnauti.

4. Taryba sudaroma 4 metų kadencijai iš ne mažiau kaip 9 ir ne daugiau kaip 21 nario. Taryba formuojama iš trijų dalių: vieną trečdalį tarybos narių statuto nustatyta tvarka skiria senatas (akademinė taryba); kitą trečdalį tarybos narių (ne aukštosios mokyklos darbuotojų), atstovaujančių mokslo, kultūros, meno, ūkio sritims, vietos savivaldos ar valstybės valdymo institucijoms, skiria ministras; likęs trečdalis tarybos narių skiriamas bendru rektoriaus (kolegijos direktoriaus) ir ministro sutarimu. Tarp aukštosios mokyklos senato (akademinės tarybos) skirtų narių turi būti rektorius (kolegijos direktorius) ir ne mažiau kaip vienas studentų atstovas, išrinktas studentų atstovybės, o jeigu jos nėra, visuotinio studentų susirinkimo (konferencijos). Ministras įsakymu skelbia tarybos sudėtį ir, atsižvelgdamas į rektoriaus (kolegijos direktoriaus) siūlymą, skiria jos pirmininką. Tarybos pirmininku negali būti toje aukštojoje mokykloje dirbantis asmuo.

5. Tarybos nariais negali būti Seimo ir Vyriausybės nariai, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai.

6. Taryba tvirtina savo darbo reglamentą. Taryba sprendimus priima visų tarybos narių balsų dauguma. Tarybos posėdžiai yra teisėti, jei juose dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 tarybos narių.

7. Jeigu senatas (akademinė taryba) nepritaria tarybos išvadoms ir siūlymams dėl metinių pajamų ir išlaidų sąmatų bei jų įvykdymo ataskaitų, taryba juos svarsto pakartotinai ir, jei tą patį sprendimą priima dar kartą, šis sprendimas tampa Senatui (akademinei tarybai) privalomas.

8. Jeigu tarybos narys netinkamai vykdo tarybos reglamente numatytas pareigas taryboje, tarybos pirmininkas turi teisę kreiptis į ministrą, senatą (akademinę tarybą) ar rektorių (kolegijos direktorių) su prašymu atšaukti paskirtą (išrinktą) tarybos narį. Rektorius, gavęs senato pritarimą, turi teisę pateikti ministrui prašymą pakeisti tarybos pirmininką.

9. Apie savo veiklą taryba reglamento nustatyta tvarka kasmet informuoja senatą (akademinę tarybą), akademinę bendruomenę ir visuomenę, teikia ataskaitas ministrui.

25 straipsnis. Universiteto rektorius

1. Universiteto rektorius vadovauja universitetui, veikia jo vardu ir jam atstovauja.
2. Universiteto rektorius:
 - 1) atsako už tai, kad universiteto veikla atitiktų Lietuvos Respublikos įstatymus, universiteto statutą, kitus teisės aktus;
 - 2) leidžia įsakymus;
 - 3) priima ir atleidžia darbuotojus, skelbia konkursus pareigoms eiti, skiria asmenis į šias pareigas bei atleidžia iš jų;
 - 4) priima ir šalina studentus;
 - 5) skatina darbuotojus ir studentus bei skiria jiems drausmines nuobaudas ir apie tai viešai paskelbia;
 - 6) atsako už universiteto finansinę veiklą, tinkamą turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo;
 - 7) rūpinasi teikiamo aukštojo išsilavinimo, mokslinių tyrimų, kultūrinės ir meninės veiklos lygiu;
 - 8) viešai skelbia ir teikia senatui ir Ministerijai metinę universiteto veiklos ataskaitą, metinę pajamų ir išlaidų sąmatą bei jos įvykdymo ataskaitą;
 - 9) vykdo kitas įstatymų, statuto ir kitų teisės aktų priskirtas funkcijas.
3. Statute nustatyta tvarka dalį savo funkcijų rektorius gali perduoti prorektoriams.
4. Valstybinio universiteto rektorių ne ilgesnei kaip 5 metų kadencijai ir ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės viešo konkurso būdu statute nustatyta tvarka slaptu balsavimu renka senatas. Konkurse rektoriaus pareigoms eiti gali dalyvauti tik mokslininkas ar pripažintas menininkas, turintis profesoriaus vardą.
5. Jei visų senato narių balsų dauguma nepatvirtinama valstybinio universiteto rektoriaus metinė ataskaita arba metinė pajamų ir išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita, rektoriaus įgaliojimai nutrūksta. Jeigu nustatoma, kad rektorius šiurkščiai pažeidė įstatymus ir (ar) statutą, senatas savo iniciatyva arba tarybos siūlymu gali rektorių atstatydinti. Iki naujo rektoriaus išrinkimo senatas paveda rektoriaus pareigas eiti kitam senato nariui.
6. Nevalstybinio universiteto rektorius renkamas arba skiriamas statute nustatyta tvarka.

26 straipsnis. Kolegijos direktorius

1. Kolegijos direktorius vadovauja kolegijai, veikia jos vardu ir atstovauja jai.
2. Kolegijos direktorius:
 - 1) atsako už tai, kad kolegijos veikla atitiktų Lietuvos Respublikos įstatymus, kolegijos statutą, kitus teisės aktus;
 - 2) leidžia įsakymus;
 - 3) priima ir atleidžia darbuotojus, skelbia konkursus dėstytojų pareigoms eiti, skiria į šias pareigas bei atleidžia iš jų;
 - 4) sudaro stojančiųjų atrankos konkurso komisiją, priima ir šalina studentus;
 - 5) skatina darbuotojus ir studentus, skiria jiems drausmines nuobaudas ir apie tai viešai paskelbia;
 - 6) atsako už kolegijos finansinę veiklą, turto tinkamą valdymą, naudojimą ir disponavimą juo;
 - 7) rūpinasi studijų kokybe ir kolegijos teikiamo aukštojo išsilavinimo lygiu;
 - 8) viešai skelbia ir teikia akademinę tarybą ir Ministerijai metinę kolegijos veiklos ataskaitą, metinę pajamų ir išlaidų sąmatą bei jos įvykdymo ataskaitą;
 - 9) vykdo kitas jam priskirtas funkcijas.
3. Statute nustatyta tvarka kolegijos direktorius dalį savo funkcijų gali deleguoti direktoriaus pavaduotojams.

4. Valstybinės kolegijos direktorių Ministerijos nustatyta tvarka ne ilgesnei kaip 5 metų kadencijai ir ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės viešo konkurso būdu slaptu balsavimu renka kolegijos taryba. Išrinktu laikomas kandidatas, už kurį balsavo ne mažiau kaip pusė visų kolegijos tarybos narių. Konkurse kolegijos direktoriaus pareigoms eiti gali dalyvauti organizacinį ir pedagoginį darbą dirbęs asmuo, paprastai turintis mokslo laipsnį.

5. Valstybinės kolegijos direktorius pradeda eiti pareigas, kai jį patvirtina ministras.

6. Jeigu ministras nepatvirtina išrinkto valstybinės kolegijos direktoriaus, taryba skelbia naujus kolegijos direktoriaus rinkimus.

7. Jei visų akademinės tarybos narių balsų dauguma nepatvirtinama kolegijos direktoriaus metinė ataskaita arba metinės pajamų ir išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita, taip pat jeigu nustatoma, kad direktorius šiurkščiai pažeidė įstatymus ir (ar) statutą, tarybai pasiūlius, ministras gali atleisti valstybinės kolegijos direktorių iš pareigų nepasibaigus kadencijai ir įpareigoti tarybą skelbti naujo direktoriaus rinkimus. Ministras, atšaukęs direktorių iš pareigų, iki naujo direktoriaus išrinkimo paveda jo pareigas laikinai eiti kitam akademinės tarybos nariui.

8. Nevalstybinės kolegijos direktorius renkamas arba skiriamas statute nustatyta tvarka.

IV SKIRSNIS AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ PERSONALAS

27 straipsnis. Valstybinių aukštųjų mokyklų darbuotojai

1. Aukštųjų mokyklų personalą sudaro dėstytojai, mokslo darbuotojai, administracijos ir kiti darbuotojai. Jų darbo apmokėjimo sąlygas ir socialines garantijas nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

2. Asmuo, norintis dirbti aukštojoje mokykloje, kaip nepagrindinėje darbovietėje, kartu su prašymu priimti dirbti dėstytoju ar mokslo darbuotoju privalo nurodyti savo pareigas (dirbamą darbą) pagrindinėje ir visose nepagrindinėse darbovietėse.

3. Minimalius kvalifikacinius dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus, pareigybių reikalavimus, konkursų šias pareigas eiti organizavimo, dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus, atestavimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Vertinant dėstytojų peratestavimo rezultatus, turi būti atsižvelgiama ir į studentų vertinimus. Kitus dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus, pareigų reikalavimus nustato aukštosios mokyklos. Šie reikalavimai negali būti mažesni už minimalius kvalifikacinius dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus, pareigybių reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

4. Kvalifikacinius mokslininkų stažuotojų pareigybių reikalavimus, skyrimo į šias pareigas tvarką bei mokslininkų stažuotų finansavimo tvarką nustato Vyriausybė.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

28 straipsnis. Dėstytojai

1. Aukštųjų mokyklų dėstytojų pareigybės yra šios: profesorius, docentas, lektorius ir asistentas.

2. Dėstytojai, turintys mokslo laipsnį, be pedagoginio darbo, turi dalyvauti moksliniuose tyrimuose ir (ar) taikomojoje mokslinėje veikloje, taip pat metodinėje veikloje; meno studijų dėstytojai – mokslinėje ir (ar) profesionalioje meninėje, taip pat metodinėje veikloje.

3. Profesoriaus pareigas gali eiti mokslininkas arba pripažintas menininkas. Šie asmenys turi atitikti profesoriaus pareigų reikalavimus ir būti įvykdę habilitacijai keliamus reikalavimus. Habilitacijos tvarką nustato Vyriausybė, išklausiusi Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų) ir Aukštojo mokslo tarybos siūlymus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

4. Profesoriaus pareigas einantis mokslininkas turi rengti mokslininkus, dėstyti studentams, formuoti mokslinių tyrimų kryptis ir joms vadovauti, skelbti tyrimų rezultatus recenzuojamuose mokslo leidiniuose. Profesoriaus pareigas einantis pripažintas menininkas turi rengti profesionalius menininkus, dėstyti studentams, dalyvauti meno veikloje ir (ar) formuoti meno mokslinių tyrimų kryptis ir joms vadovauti, skelbti tyrimų rezultatus.

5. Docento pareigas gali eiti mokslininkas arba pripažintas menininkas. Šie asmenys turi atitikti docento pareigų reikalavimus. Akademinės tarybos pritarimu į docento pareigas kolegijoje ne daugiau kaip vienai kadencijai gali būti priimamas asmuo, turintis magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygstantį aukštąjį išsilavinimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

6. Docento pareigas einantis mokslininkas turi dėstyti studentams, vykdyti mokslinius tyrimus, skelbti tyrimų rezultatus recenzuojamuose mokslo leidiniuose. Docento pareigas einantis pripažintas menininkas turi rengti profesionalius menininkus, dėstyti studentams, dalyvauti meno veikloje.

7. Į lektoriaus pareigas gali pretenduoti mokslininkas arba asmuo, turintis ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygstantį aukštąjį išsilavinimą. Lektorius turi dėstyti studentams, dirbti metodinį darbą.

8. Į asistento pareigas gali pretenduoti asmuo, turintis ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygstantį aukštąjį išsilavinimą. Asistentas turi vadovauti studentų praktiniams užsiėmimams (praktiniams darbams, pratyboms, studentų praktikai ir kt.), padėti atlikti mokslinius tyrimus. Pastarasis reikalavimas gali būti netaikomas universiteto meno studijų asistentams, taip pat kolegijos asistentams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

9. Aukštųjų mokyklų dėstytojai vadovaujasi dėstytojų etikos kodeksu, kurį pagal Ministerijos parengtas rekomendacijas parengia ir tvirtina aukštoji mokykla.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

29 straipsnis. Mokslo darbuotojai

1. Aukštoji mokykla savo funkcijoms vykdyti gali turėti mokslo darbuotojų. Aukštosios mokyklos mokslo darbuotojai yra:

- 1) mokslininkai, einantys vyriausiojo mokslo darbuotojo, vyresniojo mokslo darbuotojo, mokslo darbuotojo pareigas;
- 2) mokslininkai stažuotojai;
- 3) asmenys su aukštuoju išsilavinimu, einantys jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

2. Vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti mokslininkas, atitinkantis šių pareigų reikalavimus ir habilitacijai keliamus reikalavimus. Vyriausiasis mokslo darbuotojas turi rengti mokslininkus, vadovauti mokslinių tyrimų kryptims, skelbti tyrimų rezultatus recenzuojamuose mokslo leidiniuose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

3. Vyresniojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti mokslininkas. Vyresnysis mokslo darbuotojas turi vadovauti moksliniams tyrimams ir skelbti tyrimų rezultatus recenzuojamuose mokslo leidiniuose.

4. Mokslo darbuotojo pareigas gali eiti mokslininkas. Mokslo darbuotojas turi atlikti mokslinius tyrimus ir skelbti jų rezultatus recenzuojamuose mokslo leidiniuose.

5. Jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti asmuo, turintis ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygstantį aukštąjį išsilavinimą. Jaunesnysis mokslo darbuotojas turi atlikti ar padėti atlikti mokslinius tyrimus, rengtis doktorantūros studijoms.

6. Visi mokslo darbuotojai universitete turi dirbti pedagoginį darbą universiteto statuto nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

7. Mokslininko stažuotojo pareigas kitoje institucijoje, nei parengė daktaro disertaciją, gali eiti asmuo, kuris apgynė daktaro disertaciją ne anksčiau kaip prieš 3 metus iki skyrimo į šias pareigas dienas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

30 straipsnis. Administracijos darbuotojai ir kiti darbuotojai

1. Aukštoji mokykla turi turėti administraciją, būtiną jos ir jos padalinių administracinėms funkcijoms atlikti, taip pat kitų darbuotojų, reikalingų aukštosios mokyklos akademinės bei ūkinės veiklos uždaviniams įgyvendinti.

2. Administraciją sudaro aukštųjų mokyklų darbuotojai, kurie turi teisę pagal savo kompetenciją duoti privalomus nurodymus pavaldiems darbuotojams. Aukštųjų mokyklų, jų fakultetų, institutų ir kitų statutuose šiems padaliniams prilygintų akademinų padalinių vadovai ir vadovų pavaduotojai, be administracinių pareigų, gali dirbti taip pat pedagoginį ir (ar) mokslinį darbą.

3. Kitų (ne administracijos) aukštosios mokyklos darbuotojų skaičių, jų pareigas ir funkcijas nustato pati aukštoji mokykla.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

31 straipsnis. Skyrimo į pareigas tvarka

1. Į aukštųjų mokyklų dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus, pagrindines pareigas asmenys skiriami viešo konkurso būdu ne ilgesnei kaip 5 metų kadencijai. Į mokslininkų stažuotojų pareigas asmenys skiriami Vyriausybės nustatyta tvarka ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas dar vieniems metams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

2. Prieš 2 mėnesius iki pasibaigiant aukštosios mokyklos dėstytojo ar mokslo darbuotojo kadencijai skelbiamas viešas konkursas šioms pareigoms. Jame gali dalyvauti ir šias pareigas einantis asmuo.

3. Jeigu profesorius laimi konkursą trečiai kadencijai, jis įgyja teisę toliau be konkurso eiti šias pareigas toje aukštojoje mokykloje, iki jam sueis 65 metai.

4. Senato (akademinės tarybos) sprendimu gali būti rengiama neeilinė aukštosios mokyklos dėstytojo ar mokslo darbuotojo atestacija. Neatestuotas dėstytojas ar mokslo darbuotojas atleidžiamas iš pareigų įstatymų nustatyta tvarka.

5. Vyresni kaip 65 metų dėstytojai ir mokslo darbuotojai gali dirbti aukštojoje mokykloje, jei senatas (akademinė taryba) pritaria, kad su jais būtų sudaryta terminuota darbo sutartis ne ilgesniam

kaip 3 metų laikotarpiui. Tokia sutartis senato (akademinės tarybos) sprendimu gali būti sudaroma pakartotinai.

6. Į aukštųjų mokyklų, taip pat jų padalinių vadovų ar jų pavaduotojų pareigas paprastai renkami (skiriami) ne vyresni kaip 65 metų asmenys. Vyresni kaip 65 metų asmenys gali būti renkami (skiriami) į aukštosios mokyklos, taip pat jos padalinių vadovų ar jų pavaduotojų pareigas, jei tam pritaria aukštosios mokyklos taryba, senatas (akademinė taryba) ir studentų atstovybė. Vyresniems kaip 65 metų asmenims, kurie eina aukštųjų mokyklų ar jų padalinių vadovų ar šių vadovų pavaduotojų pareigas ir kurių kadencija dar nėra pasibaigusi, šio straipsnio 5 dalies reikalavimai netaikomi iki kadencijos pabaigos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

7. Rektorius (kolegijos direktorius) ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui nepagrindinėms pareigoms gali be konkurso priimti dėstytojus dirbti pedagoginį darbą pagal terminuotą darbo sutartį. Šiems dėstytojams taikomi šio įstatymo 28 straipsnyje atitinkamoms pareigoms numatyti kvalifikaciniai reikalavimai, išskyrus reikalavimą vykdyti mokslinius tyrimus.

32 straipsnis. Profesoriai emeritai

Vyresniems kaip 65 metų profesoriams ir vyriausiesiems mokslo darbuotojams, aktyviai dirbusiems mokslinį ir pedagoginį darbą universitete, už ypatingus nuopelnus mokslui ar menui senatas gali suteikti profesoriaus emerito vardą. Profesoriumi emeritui universiteto statuto nustatyta tvarka sudaromos sąlygos dalyvauti universiteto mokslinėje ir kitoje veikloje. Profesoriumi emeritui aukštosios mokyklos nustatyta tvarka mokama universiteto senato nustatyto dydžio profesoriaus emerito mėnesinė išmoka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

33 straipsnis. Kvietiniai dėstytojai ir mokslo darbuotojai

Aukštoji mokykla gali ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui pakviesti dėstytojus bei mokslo darbuotojus iš kitų valstybių dirbti pagal terminuotą darbo sutartį pedagoginį ir (ar) mokslinį darbą. Kvietiniams dėstytojams ar mokslininkams netaikoma šiame įstatyme numatyta skyrimo į pareigas tvarka.

34 straipsnis. Dėstytojų mokslinės ir profesinės kvalifikacijos kėlimas

Aukštosios mokyklos dėstytojai kas 5 metai gali būti atleidžiami ne ilgesniam kaip metų laikotarpiui nuo pedagoginio darbo moksliniams tyrimams atlikti bei savo mokslinei ir profesinei kvalifikacijai kelti. Per šį laikotarpį dėstytojui mokamas vidutinis jo darbo užmokestis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-169](#), 2001-01-25, *Žin.*, 2001, Nr. 16-496 (2001-02-21), i. k. 1011010ISTA00IX-169

V SKIRSNIS MOKSLINĖ IR MENINĖ VEIKLA

35 straipsnis. Aukštosios mokyklos mokslinė veikla

1. Fundamentiniai ir taikomieji moksliniai tyrimai, taikomoji mokslinė veikla aukštosiose mokyklose turi suteikti studentams mokslinio tyrimo metodologijos įgūdžių, kelti aukštosios mokyklos dėstytojų ir mokslo darbuotojų profesinę kvalifikaciją, sudaryti sąlygas dėstomus dalykus nuolat papildyti naujausiomis mokslo ir praktinėmis žiniomis.

2. Aukštosios mokyklos turi teisę atlikti mokslinius tyrimus ir verstis taikomąja mokslinė veikla pagal sutartis su Lietuvos ir užsienio fizisiais ir juridiniais asmenimis, taip pat dalyvauti tarptautinėse ir užsienio šalių tyrimų programose.

36 straipsnis. Universitetų mokslinė veikla

1. Mokslinė veikla universitetuose turi garantuoti mokslo ir studijų vienovę.
2. Valstybė skiria biudžeto lėšų valstybiniuose universitetuose atliekamiems moksliniams tyrimams finansuoti, taip pat mokslinei aparatūrai, įrangai įsigyti bei mokslinėms laboratorijoms įrengti.
3. Universitetuose atliekamų mokslinių tyrimų kryptis ir mastą, tematiką bei terminus nustato patys universitetai, atsižvelgdami į valstybės reikmes, tyrimų svarbą krašto švietimui, kultūrai ir ūkiui, tarptautinio mokslinio bendradarbiavimo programas, taip pat į mokslo darbuotojų kvalifikaciją bei universiteto turimus finansinius išteklius. Valstybinių universitetų tyrimų kryptys bei terminai nurodomi universiteto plėtros perspektyviniame plane. Pagal tikslines programas vykdoma taikomoji mokslinė veikla ir su ja susiję taikomieji moksliniai tyrimai yra finansuojami iš valstybės biudžeto, taip pat iš užsakovų lėšų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

4. Universitetuose mokslinė veikla plėtojama katedrose, laboratorijose, kituose moksliniuose padaliniuose. Valstybiniuose universitetuose dideli, ilgalaikiai, tarptautinio lygio atskirų mokslo kryptių ar šakų fundamentiniai ir taikomieji tyrimai gali būti vykdomi šių universitetų mokslo institute.
5. Universitetų mokslinius tyrimus koordinuoja Ministerija, bendradarbiaudama su Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos universitetų rektorių konferencija (konferencijomis) bei Lietuvos mokslų akademija.

37 straipsnis. Universiteto mokslo institutas

1. Universiteto mokslo institutas (toliau – institutas) yra juridinis asmuo. Institutas pagal sutartį su universitetu suteikia mokslinę bazę universiteto studentų studijoms ir mokslininkams rengti doktorantūroje, taip pat dėstytojų mokslinei kvalifikacijai kelti. Ši instituto veikla finansuojama iš universiteto išlaidų sąmatoje tam numatomų lėšų.
2. Institutas rengia perspektyvinį 5 metų veiklos planą, kuris senatui ir universiteto tarybai pritarus įtraukiamas į universiteto plėtros perspektyvinį planą.
3. Institutą bendru Ministerijos bei universiteto teikimu, išklausiusi Lietuvos mokslo tarybos ir suinteresuotų valstybės bei mokslo ir studijų institucijų išvadas ir rekomendacijas, steigia, reorganizuoja ir likviduoja Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

4. Instituto statutą, parengtą remiantis Vyriausybės patvirtintais universiteto mokslo instituto nuostatais, ir pagrindines mokslinės veiklos kryptis bendru universiteto senato ir instituto tarybos teikimu tvirtina Vyriausybė, išklausiusi Lietuvos mokslo tarybos išvadas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

5. Du trečdalius instituto tarybos narių sudaro instituto mokslininkų išrinkti nariai, vieną trečdalį – senato paskirti nariai. Vyriausybė gali nustatyti ir kitokį instituto mokslininkų išrinktų ir senato paskirtų tarybos narių santykį, be to, ji gali nustatyti, kokia tvarka į instituto tarybą įtraukiami suinteresuotų institucijų, įstaigų bei organizacijų atstovai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

6. Instituto direktorių iš mokslininkų ne ilgesnei kaip 5 metų kadencijai ir ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės viešo konkurso būdu slaptu balsavimu renka komisija, kurią sudaro po lygiai atstovų iš instituto tarybos ir universiteto senato bei vienas Ministerijos atstovas. Konkurso ir komisijos sudarymo tvarką nustato Ministerija. Su išrinktu direktoriumi rektorius sudaro terminuotą darbo sutartį. Instituto direktorius yra instituto tarybos narys pagal pareigas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

7. Institutas neatlygintinai naudojasi jam perduotu valstybės turtu. Instituto vykdomiems tyrimams finansuoti skiriamos valstybės biudžeto lėšos kaip ir valstybiniais mokslo institutams. Instituto veiklos metinę ataskaitą bei metinę pajamų ir išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitą tvirtina universiteto senatas, gavęs universiteto tarybos išvadą.

38 straipsnis. Meninė veikla

1. Aukštosiose meno mokyklose, kitų aukštųjų mokyklų meno studijų fakultetuose, be mokslinės veiklos, plėtojama profesionali dėstytojų ir studentų meninė veikla, orientuota į visuomenės meninį lavinimą bei meno praktikos ir studijų vienovę. Meninės veiklos pobūdį, mastą ir šiai veiklai keliamus reikalavimus nustato aukštoji mokykla.

2. Valstybė skiria biudžeto lėšų valstybinių aukštųjų meno mokyklų, kitų aukštųjų mokyklų meno studijų fakultetų meninei veiklai finansuoti, taip pat instrumentams ir įrenginiams įsigyti bei naujoms kūrybinėms studijoms įrengti.

VI SKIRSNIS STUDIJOS

39 straipsnis. Studijų tipai, pakopos ir formos

1. Aukštosiose mokyklose organizuojamos dviejų tipų studijos:

- 1) nuosekliosios studijos;
 - 2) nenuosekliosios studijos.
2. Universitete yra šios nuosekliosios studijos:
- 1) pagrindinės (pirmoji pakopa);
 - 2) magistrantūros, specialiosios profesinės (antroji pakopa);
 - 3) vientisosios (suderintos pirmoji ir antroji pakopos);
 - 4) rezidentūros, meno aspirantūros, doktorantūros (trečioji pakopa).

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

5) neteko galios 2003-05-14.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

3. Pagrindinės nuosekliųjų studijų formos yra šios: dieninė, vakarinė ir neakivaizdinė. Konkrečias nuosekliųjų pirmosios pakopos studijų krypties formas nustato atitinkamos studijų krypties reglamentas. Studijų formų aprašus tvirtina Ministerija, išklausiusi Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos (konferencijų) siūlymus, Aukštojo mokslo tarybos ir Lietuvos studentų atstovybių sąjungos (sąjungų) išvadas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

4. Nenuosekliųjų studijų formas nustato pati aukštoji mokykla.

5. Lietuvos aukštosiose mokyklose iki Aukštojo mokslo įstatymo įsigaliojimo pagal vienpakopę aukštojo mokslo sistemą baigtų studijų prilyginimą atitinkamų pakopų nuosekliosioms studijoms nustato Ministerija.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

40 straipsnis. Studijų kryptys

1. Bendrąjį universitetinių ir neuniversitetinių studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta nuosekliosios studijos Lietuvos aukštosiose mokyklose, klasifikatorių tvirtina Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-169](#), 2001-01-25, *Žin.*, 2001, Nr. 16-496 (2001-02-21), i. k. 1011010ISTA00IX-169

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

2. Naujų studijų krypčių steigimo arba jų panaikinimo aukštosiose mokyklose tvarką tvirtina Ministerija, išklausiusi Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos (konferencijų) siūlymus ir Aukštojo mokslo tarybos išvadas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

41 straipsnis. Studijų apimtis ir trukmė

1. Nuosekliųjų pagrindinių studijų apimtį ir trukmę nustato studijų krypties reglamentas. Vidutinė vienerių metų trukmės dieninės studijų formos studijų apimtis yra 40 kreditų.

2. Universitetinių pagrindinių studijų apimtis yra ne mažesnė kaip 140 kreditų ir ne didesnė kaip 180 kreditų, o neuniversitetinių pagrindinių studijų apimtis yra ne mažesnė kaip 120 kreditų ir ne didesnė kaip 160 kreditų.

3. Vientisųjų studijų apimtis yra ne mažesnė kaip 180 kreditų (kai suteikiama profesinė kvalifikacija) ar 200 kreditų (kai suteikiamas magistro kvalifikacinis laipsnis), bet ne didesnė kaip 240 kreditų, išskyrus medicinos studijų krypties studijas, kurių apimtis yra ne didesnė kaip 280 kreditų. Pirmoji studijų dalis (160 kreditų) priskiriama pagrindinių studijų pirmajai pakopai, o likusi dalis (20–80 kreditų, medicinos studijų krypties – 80–120 kreditų) priskiriama nuosekliųjų studijų antrajai pakopai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

4. Specialiųjų profesinių studijų apimtis yra ne mažesnė kaip 40 kreditų ir ne didesnė kaip 80 kreditų.

5. Magistrantūros studijų apimtis yra ne mažesnė kaip 60 kreditų ir ne didesnė kaip 80 kreditų.

6. Doktorantūros trukmė yra ne ilgesnė kaip 4 metai.

7. Meno aspirantūros trukmė yra ne ilgesnė kaip 2 metai.

8. Rezidentūros studijų apimtį ir trukmę nustato rezidentūros nuostatai. Rezidentūros nuostatus tvirtina Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

42 straipsnis. Bendrieji studijų programų reikalavimai

1. Pagrindinių studijų programa skiriama teoriniams profesijos pagrindams perteikti ir savarankiškam darbui būtiniams profesiniams įgūdžiams suformuoti. Asmenims, baigusiems pagrindines universitetines studijas, suteikiamas bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir (arba) profesinė kvalifikacija, baigusiems neuniversitetines pagrindines studijas, – profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir (arba) profesinė kvalifikacija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

2. Pagrindinių ir vientisųjų studijų programos turi atitikti atitinkamos studijų krypties reglamentą, kurį tvirtina Ministerija. Studijų krypties reglamente nustatomi visų tos krypties studijų programų bendrieji reikalavimai, bendrojo socialinio ir humanitarinio (ar gamtos mokslų ir matematikos bei informatikos), mokslo ar meno srities pagrindų ir mokslo ar meno krypties

specialaus lavinimo dalykų santykis, bendrieji praktinių įgūdžių formavimo reikalavimai, pagrindiniai kvalifikaciniai reikalavimai akademiniam ir profesiniam personalui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

3. Aukštosios mokyklos gali vykdyti jungtinių studijų programas kartu su kitomis aukštosiomis mokyklomis ir teikti jungtinį kvalifikacinį laipsnį arba jungtinę profesinę kvalifikaciją. Bendruosius šių programų reikalavimus nustato Ministerija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

4. Universitetų studijų programas tvirtina senatas. Kolegijos studijų programas tvirtina Ministerija kolegijos akademinės tarybos teikimu.

5. Magistrantūros studijų programa skiriama pasirengti savarankiškam mokslo ar meno darbui arba darbui, kuriam atlikti reikia tvirtesnių mokslinių žinių ir gebėjimų. Magistrantūros studijos vyksta universitetuose, kuriuose atliekami studijų kryptį atitinkantys moksliniai tyrimai. Bendruosius magistrantūros studijų programų reikalavimus tvirtina Ministerija.

6. Specialiosios profesinės studijos skiriamos geriau pasirengti darbui, kuriam reikalingi specialūs praktiniai gebėjimai. Bendruosius specialiųjų profesinių studijų programų reikalavimus tvirtina Ministerija.

7. Rezidentūros studijos skiriamos Vyriausybės nustatytų studijų kryptų kvalifikacijas įgijusiems asmenims pasirengti savarankiškai praktinei veiklai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

8. Doktorantūros studijos baigiamos disertacijos parengimu. Disertacijos ginamos prie universitetų veikiančiose mokslo kryptų tarybose. Doktorantūros studijų, disertacijos gynimo ir mokslo laipsnių suteikimo tvarką nustato doktorantūros nuostatai, kuriuos tvirtina Vyriausybė, išklausiusi Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos mokslų akademijos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų) siūlymus ir Aukštojo mokslo tarybos išvadas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

9. Meno aspirantūros studijos vykdomos pagal meno aspirantūros nuostatus. Juos tvirtina Vyriausybė, išklausiusi Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų) siūlymus ir Aukštojo mokslo tarybos išvadas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

10. Tais atvejais, kai studijų programoje yra numatyta studentų profesinės veiklos praktika, įmonė ar įstaiga, kurioje studentas atlieka praktiką, ir studentas bei aukštoji mokykla, kurioje jis studijuoja, sudaro praktinio mokymo sutartį. Sutarties turinį, formą ir registravimo tvarką nustato Ministerija.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

43 straipsnis. Tęstinis mokymasis

1. Visuomenės ir ūkio poreikiams tenkinti aukštoji mokykla gali organizuoti studijas asmeniui perkvalifikuoti, jo kvalifikacijai kelti, profesiniams įgūdžiams tobulinti. Šios studijos vykdomos pagal nuosekliųjų arba nenuosekliųjų studijų programas aukštosios mokyklos nustatytais sąlygomis.

2. Tęstinių studijų rezultatai gali būti aukštosios mokyklos nustatyta tvarka įvertinami kreditais. Asmeniui, surinkusiam pagal atitinkamą studijų programą reikiamą kreditų skaičių, gali būti Vyriausybės nustatyta tvarka pripažįstamas aukštasis išsilavinimas ir suteikiama kvalifikacija.

44 straipsnis. Studijų programų registracija ir vertinimas

1. Nuosekliosios studijos Lietuvos aukštosiose mokyklose vyksta pagal studijų programas, įtrauktas į Studijų ir mokymo programų registrą. Programos registruojamos Ministerijos nustatyta tvarka.

2. Studijų programų kokybė periodiškai vertinama. Ministerijos nustatyta tvarka tai daro Studijų kokybės vertinimo centras ir viešai skelbia savo išvadas. Į šias išvadas Ministerija atsižvelgia teisės aktų nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

45 straipsnis. Individuali studijų programa

Aukštosios mokyklos gali sudaryti sąlygas studentui studijuoti pagal individualią studijų programą, sudarytą aukštosios mokyklos nustatyta tvarka.

46 straipsnis. Studijų kitose aukštosiose mokyklose rezultatų įskaitymas

1. Lietuvos aukštosiose mokyklose įskaitomi:

1) aukštosios mokyklos studentų studijų užsienio valstybės aukštojoje mokykloje rezultatai, jei ši mokykla yra pripažinta tos valstybės įstatymų nustatyta tvarka;

2) užsienio valstybės aukštosios mokyklos studentų, atvykusių studijuoti į Lietuvos aukštąsias mokyklas, studijų užsienio valstybės aukštojoje mokykloje rezultatai, jei ši mokykla yra pripažinta tos valstybės įstatymų nustatyta tvarka;

3) Lietuvos aukštosios mokyklos studentų studijų kitoje to paties ar kito tipo Lietuvos aukštojoje mokykloje rezultatai;

4) studento studijų pagal kitą tos pačios aukštosios mokyklos studijų programą rezultatai.

2. Rezultatų įskaitymo tvarką nustato Ministerija, išklausiusi Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos (konferencijų) siūlymus ir atsižvelgdama į tarptautinius susitarimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

47 straipsnis. Priėmimas į valstybinę aukštąją mokyklą

1. Į aukštąją mokyklą priimami asmenys, turintys ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą.

2. Priėmimo į aukštąją mokyklą taisyklės nustato pati aukštoji mokykla, Vyriausybės nustatyta tvarka jas suderinusi su Ministerija. Priėmimo į pagrindines ir vientisąsias studijas sąlygos dėl konkursinių mokomųjų dalykų pagal studijų kryptis ir dėl konkursinio balo formavimo principų derinamos Vyriausybės nustatyta tvarka ir skelbiamos ne vėliau kaip prieš 2 metus iki priėmimo pradžios. Stojantis asmuo turi teisę pateikti prašymą stoti į kelias aukštąsias mokyklas.

3. Studentai į aukštąją mokyklą priimami konkurso būdu. Pagrindinių ir vientisųjų studijų konkursinį balą turi sudaryti ne daugiau kaip keturių mokomųjų dalykų mokymosi rezultatai (iš jų – ne daugiau kaip 3 mokomųjų dalykų brandos egzaminų rezultatai). Specialiesiems gebėjimams nustatyti aukštoji mokykla papildomai gali organizuoti ne daugiau kaip du egzaminus ar testus. Jei mokomojo dalyko brandos egzaminą organizuoja ir administruoja Ministerijos įgaliota institucija, aukštoji mokykla šio mokomojo dalyko egzamino ar testo neorganizuoja. Priimant į antrosios ir trečiosios pakopos studijas turi būti atsižvelgiama į žemesnės arba tos pačios pakopos studijų rezultatus ir aukštosios mokyklos nustatytus kitus kriterijus.

4. Bendrą maksimaliai leistiną priimamų į aukštąsias mokyklas studentų skaičių pagal studijų pakopas, formas ir finansavimo pobūdį kasmet ne vėliau kaip iki kovo 1 d. tvirtina Vyriausybė, atsižvelgdama į specialistų poreikį, konkrečios aukštosios mokyklos specialistų parengimo kokybę, taip pat aukštosioms mokykloms skirtas valstybės biudžeto lėšas.

5. Asmenys, sutinkantys mokėti visą studijų kainą, konkurso būdu gali būti priimami į vakarinės ir neakivaizdinės formų visų pakopų studijas ir dieninės formos rezidentūros studijas, taip pat iki 2005–2006 metų – į antrosios pakopos dieninės formos studijas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

6. Su studentais, priimamais šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, aukštoji mokykla sudaro studijų sutartis. Standartinės studijų sutarties sąlygas nustato Ministerija.

7. Ministerija gali nustatyti asmenų, įgijusių išsilavinimą užsienyje, priėmimo į visiškai ar iš dalies Lietuvos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamas studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose kvotas ir tvarką.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

8. Ministerija gali nustatyti lengvatines stojimo į aukštąsias mokyklas sąlygas išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikams, vaikaičiams, provaikaičiams. Išeivija laikomi Lietuvos Respublikos piliečiai, ne mažiau kaip 3 metus gyvenantys užsienyje. Lietuvių kilmės užsieniečiu laikomas asmuo, kurio tėvai ar seneliai arba vienas iš tėvų ar senelių yra ar buvo lietuviai ir pats pripažįsta save lietuviu.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

VII SKIRSNIS

STUDENTAI

48 straipsnis. Aukštųjų mokyklų studentai ir klausytojai

1. Aukštųjų mokyklų studentai yra asmenys, studijuojantys pagal nuosekliųjų studijų programas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

2. Studentams išduodamas atitinkamos formos studento pažymėjimas, kurio išdavimo tvarką nustato Ministerija.

3. Aukštosiose mokyklose gali studijuoti ir nenuosekliųjų studijų klausytojai. Klausytojų studijų sąlygos, teisės ir pareigos nustatomos jų sutartyse su aukštąja mokykla.

49 straipsnis. Studentų teisės ir pareigos

1. Studentai turi teisę:

1) studijų metu naudotis auditorijomis, bibliotekomis, laboratorijomis, kita studijų įranga bei priemonėmis;

2) pasirinkti studijų programą, dėstytoją (kai tą patį dalyką dėsto keli dėstytojai), studijuoti pagal individualias studijų programas;

3) vertinti studijų programos ir jos realizavimo kokybę bei kreiptis į fakulteto (prireikus ir į aukštosios mokyklos) administraciją dėl žinių įvertinimo;

4) nutraukti ir atnaujinti studijas statuto nustatyta tvarka;

5) gauti su studijomis susijusią informaciją;

6) laisvai reikšti savo mintis ir pažiūras;

7) dalyvauti aukštosios mokyklos savivaldoje;

8) rinkti studentų atstovybę ir būti išrinktais į ją;

9) laisvai burtis į klubus, draugijas, asociacijas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

10) kreiptis į ginčų nagrinėjimo komisiją dėl savo interesų pažeidimo;

11) naudotis įstatymų, aukštųjų mokyklų statutų bei kitų teisės aktų nustatytais kitomis teisėmis.

2. Studentas, neišlaikęs egzamino, įskaitos ar kitaip neatsiskaitęs už studijų programoje numatytus dalykus, turi teisę nemokamai perlaikyti (atsiskaityti) aukštosios mokyklos nustatyta tvarka, kuri turi būti priimta atsižvelgus į studentų atstovybės siūlymus. Ši nuostata netaikoma aukštosiose mokyklose, kurios naudoja kaupiamąją žinių vertinimo sistemą ir tam yra gavusios studentų atstovybės pritarimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

3. Studentai privalo:

1) vykdyti studijų programoje numatytas užduotis;

2) laikytis šio įstatymo, aukštosios mokyklos statuto, kitų teisės aktų ir vidaus tvarkos taisyklių;

3) vykdyti aukštosios mokyklos savivaldos institucijų, rektoriaus (kolegijos direktoriaus) sprendimus;

4) teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka grąžinti suteiktas paskolas;

5) laikytis studentų etikos kodekso, kurį pagal Ministerijos parengtas rekomendacijas parengia ir tvirtina aukštoji mokykla, suderinusi su studentų atstovybe.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

4. Valstybė sudaro studentui, besimokančiam kitoje vietoje nei jo nuolatinė gyvenamoji vieta, sąlygas pasirinkti asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir gydytojus Sveikatos sistemos įstatymo nustatyta tvarka.

5. Lietuvos Respublikos piliečiams, besimokantiems aukštosiose mokyklose, sudaromos sąlygos įgyti karinį parengimą, kuris įskaitomas kaip privalomoji pradinė karo tarnyba.

6. Aukštųjų mokyklų vadovai ar jų įgalioti asmenys, gavę studentų raštiškus pareiškimus ar skundus dėl šio įstatymo ar kitų teisės aktų nustatytų jų teisių ar teisėtų interesų pažeidimų, privalo per 30 dienų juos išnagrinėti ir raštu atsakyti.

7. Aukštosiose mokyklose veikia ginčų nagrinėjimo komisijos, kurios sprendžia ginčus, iškilusius tarp aukštosios mokyklos administracijos ir studentų. Į ginčų nagrinėjimo komisijas po lygiai skiriami aukštosios mokyklos administracijos ir studentų atstovybės įgalioti asmenys. Studentas turi teisę kreiptis į ginčų nagrinėjimo komisiją, jeigu yra nepatenkintas aukštosios mokyklos vadovo ar jo įgalioto asmens atsakymu į pareiškimą ar skundą arba atsakymo negavo per šio straipsnio 6 dalyje nustatytą laiką. Komisijos sudarymo, ginčų nagrinėjimo bei sprendimų įgyvendinimo tvarką nustato aukštosios mokyklos statutas.

50 straipsnis. Drausminės nuobaudos studentams

1. Už studento pareigų pažeidimus aukštoji mokykla gali skirti studentams šias drausmines nuobaudas:

1) pastabą;

2) papeikimą;

3) griežtą papeikimą;

4) pašalinti iš aukštosios mokyklos.

2. Drausminių nuobaudų skyrimo tvarką nustato aukštosios mokyklos statutas.

3. Jei drausminė nuobauda skiriama studentų atstovybės nariui, turi būti gautas šios atstovybės sutikimas, išskyrus tuos atvejus, kai drausminė nuobauda skiriama už studijų programos

reikalavimų nevykdymą. Jeigu nėra studentų atstovybės sutikimo, drausminė nuobauda atstovybės nariui gali būti paskirta senato (akademinės tarybos) sprendimu.

4. Studentas gali būti pašalintas iš aukštosios mokyklos, jeigu:

- 1) grubiai pažeidė aukštosios mokyklos statutą bei vidaus tvarką reglamentuojančius aktus;
- 2) nevykdo studijų programoje nustatytų reikalavimų.

51 straipsnis. Studentų dalyvavimas aukštosios mokyklos savivaldoje

1. Aukštosios mokyklos studentų interesams atstovauja studentų atstovybė. Atstovybę sudaro visuotinio studentų susirinkimo (konferencijos) išrinkti studentai. Studentų atstovybės sudarymo ir jos veiklos principai nustatomi aukštosios mokyklos statute. Studentų atstovybė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymu ir kitais teisės aktais, jeigu šis įstatymas nenustato kitaip, taip pat aukštosios mokyklos statutu ir visuotinio studentų susirinkimo (konferencijos) patvirtintais įstatais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-169](#), 2001-01-25, *Žin.*, 2001, Nr. 16-496 (2001-02-21), i. k. 1011010ISTA00IX-169

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

2. Visuotinis studentų susirinkimas (konferencija) yra teisėtas, jei jame dalyvauja daugiau kaip pusė visų studentų (visų konferencijos delegatų). Visuotinio studentų susirinkimo (konferencijos) sprendimai laikomi priimtais, jei už juos balsavo daugiau kaip pusė susirinkime (konferencijoje) dalyvavusių studentų.

52 straipsnis. Studentų atstovybė

1. Studentų atstovybės įstatuose turi būti nustatyta studentų delegavimo į aukštosios mokyklos ar jos padalinių savivaldos institucijas tvarka. Studentų atstovai dalyvauja savivaldos institucijų veikloje su sprendžiamojo balso teise.

2. Studentų atstovybė turi teisę gauti informaciją ir paaiškinimus iš aukštosios mokyklos ir jos padalinių savivaldos institucijų visais studijų klausimais.

3. Aukštoji mokykla remia studentų atstovybę, skiria lėšų atstovybės veiklai finansuoti.

4. Studentų atstovybė turi teisę išreikšti savo nuomonę visais studentams rūpimais klausimais ir aukštosios mokyklos statuto nustatyta tvarka pareikalauti dar kartą svarstyti aukštosios mokyklos savivaldos institucijų priimtus sprendimus.

53 straipsnis. Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų atstovybių sąjunga (sąjungos)

1. Aukštųjų mokyklų studentų atstovybės gali jungtis į asociacijas ar kitas sąjungas įstatymų nustatyta tvarka.

2. Lietuvos studentų atstovybės bei jų sąjunga (sąjungos) gali dalyvauti studentų tarptautinių organizacijų veikloje.

3. Lietuvos studentų atstovybės bei jų sąjunga (sąjungos) teikia siūlymus Seimui ir Vyriausybei, organizuoja bendrus visos šalies studentų renginius, koordinuoja aukštųjų mokyklų atstovybių veiklą.

4. Lietuvos studentų atstovybių sąjungos (sąjungų) veiklai skiriama parama iš lėšų, numatytų valstybės biudžete mokslui ir studijoms.

VIII SKIRSNIS AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ FINANSAVIMAS

54 straipsnis. Valstybės biudžeto lėšų skyrimas valstybinėms aukštosioms mokykloms

1. Valstybės biudžeto lėšas kiekvienai valstybinei aukštajai mokyklai kasmet skiria Seimas. Valstybės biudžeto lėšos aukštajai mokyklai skiriamos bendra suma: paprastosios išlaidos (neišskiriant lėšų darbo užmokesčiui) ir valstybės investicijų programoje numatyti valstybės biudžeto asignavimai nepaprastosioms išlaidoms.

2. Aukštajai mokyklai skiriamos valstybės biudžeto lėšos turi būti siejamos su atitinkamomis programomis ir aukštosios mokyklos veiklos vertinimo rezultatais. Prireikus Ministerija gali inicijuoti aukštosios mokyklos ūkinės ir finansinės veiklos auditą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

55 straipsnis. Valstybės biudžeto lėšos nevalstybinėms aukštosioms mokykloms

Ministerija gali sudaryti sutartis su nevalstybinėmis aukštosiomis mokyklomis, kad būtų rengiami tam tikrų kryptų specialistai, jei valstybinėse aukštosiose mokyklose jie nerengiami arba jų rengiama nepakankamai, ir tam skirti valstybės lėšų.

56 straipsnis. Aukštosios mokyklos lėšos

1. Valstybinės aukštosios mokyklos lėšas sudaro:

1) valstybės biudžeto lėšos:

a) skiriamos pagal Valstybės biudžeto lėšų poreikio nustatymo ir jų skyrimo mokslo ir studijų institucijoms metodiką;

b) skirtos studentų studijų įmokoms padengti;

c) skirtos studentų stipendijoms;

d) skirtos valstybės investicijų ir kitoms programoms įgyvendinti;

e) skirtos tarptautiniams mainams plėtoti;

2) kitos valstybės lėšos;

3) pajamos iš mokslinės veiklos;

4) pajamos iš ūkinės veiklos ir teikiamų paslaugų;

5) lėšos, gautos iš tarptautinių ir kitų fondų bei organizacijų;

6) studentų studijų įmokos;

7) lėšos, gautos iš asmenų, nurodytų šio įstatymo 61 straipsnyje;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

8) kitos teisėtai įgytos lėšos.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

2. Valstybinės aukštosios mokyklos lėšos, gautos kaip studentų studijų įmokos, taip pat lėšos, gautos iš asmenų, nurodytų šio įstatymo 61 straipsnyje, ir pajamos iš mokslinės ir ūkinės veiklos bei teikiamų paslaugų Vyriausybės nustatyta tvarka įtraukiamos į valstybės biudžeto apskaitą, tačiau naudojamos šios aukštosios mokyklos specialiosioms programoms finansuoti. Aukštosios mokyklos jų statutuose nustatytiems tikslams ir uždaviniams įgyvendinti specialiųjų programų lėšas valdo, naudoja bei jomis disponuoja savarankiškai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-169](#), 2001-01-25, *Žin.*, 2001, Nr. 16-496 (2001-02-21), i. k. 1011010ISTA00IX-169

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

3. Nevalstybinių aukštųjų mokyklų lėšų struktūrą ir paskirtį nustato steigėjai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-169](#), 2001-01-25, *Žin.*, 2001, Nr. 16-496 (2001-02-21), i. k. 1011010ISTA00IX-169

57 straipsnis. Valstybės biudžeto lėšų poreikio nustatymo ir jų skyrimo valstybinėms aukštosioms mokykloms metodika

1. Valstybės biudžeto lėšų poreikis valstybinei aukštajai mokyklai nustatomas pagal

Valstybės biudžeto lėšų poreikio nustatymo ir jų skyrimo mokslo ir studijų institucijoms metodiką. Šią metodiką tvirtina Vyriausybė, išklausiusi Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos (konferencijų) bei Lietuvos studentų atstovybių sąjungos (sąjungų) siūlymus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

2. Metodikoje privalo būti numatytos tokios lėšos:

- 1) studijoms;
- 2) moksliniams tyrimams ir meninei kūrybai plėtoti;
- 3) administravimui ir ūkiui;
- 4) objektų, įrašytų į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą ir Lietuvos kultūros vertybių sąrašus, priežiūrai.

3. Lėšos studijoms skiriamos remiantis pagal metodiką nustatomomis studijų išlaidomis (pagal studijų kryptį, pakopą ir formą).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

58 straipsnis. Studijų išlaidos ir kaina

1. Studijų valstybinėje aukštojoje mokykloje išlaidos (pagal studijų kryptį, pakopą ir formą) nustatomos vadovaujantis šio įstatymo 57 straipsnyje nurodyta metodika.

2. Į studijų išlaidas įskaičiuojamos lėšos, būtinos studijoms organizuoti bei jų moksliniam lygiui palaikyti, tai yra:

- 1) lėšos aukštųjų mokyklų dėstytojų, mokslo ir kitų su studijomis susijusių darbuotojų darbo užmokesčiui ir valstybiniam socialiniam draudimui;
- 2) lėšos aukštosios mokyklos išlaidoms, susijusioms su studijomis ir jų moksliniam lygiui palaikyti reikalingomis prekėmis bei paslaugomis;
- 3) lėšos studentų kultūros, sporto ir visuomeninei veiklai organizuoti.

3. Studijų kaina valstybinėje aukštojoje mokykloje nurodoma priėmimo į aukštąją mokyklą taisyklėse, suderintose šio įstatymo 47 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

4. Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos šalių piliečiams šio straipsnio 3 dalyje nurodyta studijų kaina negali būti didesnė negu studijų išlaidos, nustatytos šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

5. Užsienio valstybių piliečiams ir asmenims be pilietybės šio straipsnio 3 dalyje nurodyta studijų kaina negali būti mažesnė negu studijų išlaidos, nustatytos šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar kiti teisės aktai nustato kitaip.

6. Studijų kaina nevalstybinėse aukštosiose mokyklose nustatoma susitarimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

59 straipsnis. Studentų studijų įmokos

1. Valstybinių aukštųjų mokyklų visų formų pagrindinių, vientisųjų ir antrosios pakopos studijų studentai kiekvieną semestrą aukštajai mokyklai moka studijų įmoką, kuri lygi Vyriausybės nustatyto minimalaus gyvenimo lygio 4 dydžiams.

2. Studentai, be šio straipsnio 1 dalyje numatytos studijų įmokos arba studijų sutartyje nurodytos studijų kainos, neturi mokėti aukštosioms mokykloms jokių kitų įmokų, tiesiogiai

susijusių su studijų programos įgyvendinimu, aukštosios mokyklos studijų nuostatų, suderintų su studentų atstovybe, nustatyta tvarka.

3. Įmokų, tiesiogiai nesusijusių su studijų programos įgyvendinimu, dydžius nustato aukštoji mokykla, suderinusi su Ministerija ir Lietuvos studentų atstovybių sąjunga (sąjungomis).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [IX-1052](#), 2002-07-05, *Žin.*, 2002, Nr. 71-2968 (2002-07-12), i. k. 1021010ISTA0IX-1052

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

60 straipsnis. Nemokamas aukštasis mokslas gerai besimokantiems valstybinių aukštųjų mokyklų studentams

1. Gerai besimokantiems valstybinių aukštųjų mokyklų studentams laiduojamas nemokamas mokslas – jų studijų įmokos apmokamos valstybės lėšomis. Gerai besimokančiais studentais laikomi 30 procentų kiekvienos studijų programos kiekvieno semestro studentų, išskyrus studentus, nurodytus šio įstatymo 61 straipsnyje, atrinktų kas semestrą pagal geriausius studijų rezultatus (pirmąjį studijų semestrą – pagal stojimo rezultatus).

2. Ne mažiau kaip 50 procentų dieninių studijų studentų, išskyrus studentus, nurodytus šio įstatymo 61 straipsnyje, atrinktų aukštosios mokyklos konkurso tvarka pagal mokymosi rezultatus (pirmąjį studijų semestrą – pagal stojimo rezultatus), studijų įmokos apmokamos valstybės lėšomis. Vyriausybė kasmet nustato, kokiai daliai tais metais į aukštąją mokyklą priimtų studentų pagal studijų pakopas ir formas studijų įmokos apmokamos valstybės biudžeto lėšomis. Priėmimo į aukštąją mokyklą metu užfiksuotas studijų, kurių įmoka apmokama valstybės biudžeto lėšomis, vietų skaičius išlieka per visą nustatytą studijų laikotarpį.

3. Studentai aukštosios mokyklos nustatyta tvarka už nepažangumą išbraukiami iš aukštosios mokyklos studentų sąrašų.

4. Į laisvas vietas pagal pažangumą prioriteto tvarka gali pretenduoti šie toje pačioje studijų programoje tame pačiame kurse studijuojantys asmenys (išskyrus asmenis, nurodytus šio įstatymo 61 straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose):

- 1) tos pačios studijų formos studentai;
- 2) kitų studijų formų studentai.

5. Tais atvejais, kai nėra galimybės užpildyti laisvas vietas šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, valstybės biudžeto lėšos, skirtos šioms laisvoms vietoms finansuoti, gali būti panaudojamos to paties kurso ne mažesnės studijų kainos studijų programoms finansuoti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

61 straipsnis. Mokamos studijos valstybinėse aukštosiose mokyklose

1. Už studijas valstybinėje aukštojoje mokykloje visą studijų kainą moka:

1) asmenys, studijuojantys pagal tos pačios arba žemesnės pakopos, kurią jie yra baigę valstybinėje aukštojoje mokykloje, studijų programą, jeigu ne daugiau kaip už pusę baigtos studijų programos kreditų mokėjo visą studijų kainą, išskyrus Vyriausybės nustatytus atvejus;

2) asmenys, vienu metu studijuojantys pagal dvi ar daugiau tos pačios pakopos studijų programas, jeigu jų studijos pagal bent vieną iš šių studijų programų yra visiškai arba iš dalies apmokamos valstybės biudžeto lėšomis (jie moka už antrąją ir kitas studijų programas);

3) užsieniečiai, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar kiti teisės aktai nenustato kitaip;

4) asmenys, priimti studijuoti šio įstatymo 47 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka.

2. Už studijas valstybinėje aukštojoje mokykloje studijų kainą, proporcingą dalyko apimčiai, moka:

- 1) asmenys, studijuojantys nenuosekliai;
- 2) asmenys, kartoiantys nuosekliųjų studijų programos atskirus dalykus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

62 straipsnis. Parama studentams

1. Valstybinių ir nevalstybinių aukštųjų mokyklų pagrindinių, vientisųjų ir antrosios studijų pakopos studentai gali gauti valstybės paskolas:

- 1) studijų įmokoms mokėti, jeigu jos nebuvo sumokėtos valstybės biudžeto lėšomis;
- 2) gyvenimo išlaidoms;
- 3) dalinėms studijoms pagal tarptautines sutartis ir susitarimus

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

2. Valstybinių aukštųjų mokyklų dieninės studijų formos pagrindinių, vientisųjų ir antrosios studijų pakopos studentai, doktorantai ir meno aspirantai Vyriausybės nustatyta tvarka gali gauti stipendijas. Lėšos stipendijoms skiriamos iš valstybės biudžeto asignavimų, numatytų aukštosios mokykloms

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

3. Studentai turi teisę gauti ir kitą paramą, kuri teikiama Vyriausybės nustatyta tvarka

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

4. Valstybės paramos studijoms užsienyje, taip pat paramos rezidentams tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

63 straipsnis. Valstybės paskolų teikimas

1. Valstybės paskolas studentams teikia Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas. Paskolos teikiamos iš tam tikslui Fondui numatytų valstybės biudžeto lėšų, iš lėšų, kurias Fondas sukaupia iš grąžinamų paskolų, palūkanų bei delpinigių, iš rėmėjų lėšų ir kitų lėšų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

2. Paskolas gavę asmenys turi pradėti grąžinti paskolas ir mokėti palūkanas ne vėliau kaip praėjus 2 metams po studijų baigimo arba nutraukimo ir grąžinti per laiką, ne daugiau kaip tris kartus ilgesnį, negu truko studijos, kurių studijų įmokoms buvo gautos paskolos. Paskolų grąžinimo laikas yra susijęs su paskola gavusio asmens mėnesinėmis pajamomis.

3. Valstybės paskolų suteikimo, administravimo ir grąžinimo tvarką nustato Vyriausybė. Paskolų grąžinimo terminas gali būti pratęstas arba paskolos gali būti negrąžintos, atsižvelgiant į asmens socialinę padėtį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

64 straipsnis. Neteko galios nuo 2002-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

65 straipsnis. Neteko galios nuo 2002-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

66 straipsnis. Aukštųjų mokyklų finansinė atskaitomybė

1. Pajamas ir išlaidas valstybinė aukštoji mokykla tvarko pagal senato (akademinės tarybos) patvirtintą sąmatą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

2. Aukštoji mokykla kasmet (ne vėliau kaip kovo mėnesį) viešai skelbia praėjusių metų pajamų ir išlaidų ataskaitą.

3. Aukštoji mokykla privalo sudaryti iš valstybės biudžeto gaunamų lėšų naudojimo sąmatą. Valstybinė aukštoji mokykla už valstybės biudžeto lėšų panaudojimą atsiskaito Vyriausybės nustatyta tvarka. Lėšų naudojimo tikslingumą kontroliuoja Valstybės kontrolė. Aukštoji mokykla atsiskaito ir kitoms institucijoms, iš kurių gavo finansavimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

4. Nevalstybinių aukštųjų mokyklų finansavimo ir lėšų naudojimo tvarką nustato įstatymai ir nevalstybinių aukštųjų mokyklų statutai.

IX SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

67 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Vyriausybė iki 2003 m. rugsėjo 1 d. priima ar pakeičia Aukštojo mokslo įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1052](#), 2002-07-05, Žin., 2002, Nr. 71-2968 (2002-07-12), i. k. 1021010ISTA0IX-1052

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

2. Iki 2002 m. liepos 1 d. aukštosios mokyklos privalo suderinti savo statutus su šio įstatymo nuostatomis ir pateikti Seimui tvirtinti statutų pataisas.

3. Šiame įstatyme nustatyta studijų įmokų mokėjimo tvarka pradedama taikyti nuo 2002 m. rugsėjo 1 d., o paskolų studijų įmokoms mokėti teikimo tvarka – nuo 2003 m. sausio 1 d. Studijų įmokų mokėjimo ir paskolų studijų įmokoms mokėti teikimo tvarka, taip pat šio įstatymo 60 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos taikomos pagrindinių ir vientisųjų studijų studentams nuo 2002–2003 studijų metų, o antrosios pakopos studentams – nuo 2006–2007 studijų metų, išskyrus studentus, sudariusius sutartis su aukštąja mokykla iki 2002 metų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1052](#), 2002-07-05, Žin., 2002, Nr. 71-2968 (2002-07-12), i. k. 1021010ISTA0IX-1052

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

4. Kol nėra sudarytos prie universitetų veikiančios mokslo kryptių tarybos, numatytos 42 straipsnio 8 dalyje, doktorantų disertacijos ginamos ir mokslo laipsniai suteikiami Vyriausybės nustatyta tvarka.

5. Lietuvos Respublikai įstojus į Europos Sąjungą, Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams netaikomos šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies, 47 straipsnio 7 dalies ir 58 straipsnio 5 dalies nuostatos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

6. Šiame įstatyme numatytos neuniversitetinių studijų reglamentavimo tvarkos išimtinis atvejis nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė Švietimo ir mokslo ministerijos teikimu.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1052](#), 2002-07-05, Žin., 2002, Nr. 71-2968 (2002-07-12), i. k. 1021010ISTA0IX-1052

7. Aukštųjų mokyklų steigimo procedūros, pradėtos Vyriausybės nustatyta tvarka iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigiamos vadovaujantis Aukštojo mokslo įstatymo (Žin., 2000, Nr. [27-715](#); 2001, Nr. [16-496](#); 2002, Nr. [3-75](#), Nr. [71-2968](#)) nuostatomis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

68 straipsnis. Neteko galios nuo 2002-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-169](#), 2001-01-25, Žin., 2001, Nr. 16-496 (2001-02-21), i. k. 1011010ISTA00IX-169

Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymo 5, 9, 11, 15, 34, 40, 51, 54, 56, 59, 67 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-684](#), 2001-12-21, Žin., 2002, Nr. 3-75 (2002-01-11), i. k. 1011010ISTA00IX-684

Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymo 2 straipsnio, II skirsnio pavadinimo, 14, 15, 17, 27, 28, 29, 37, 39, 41, 47, 48, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 66, 67 straipsnių pakeitimo bei papildymo ir 18, 64, 65, 68 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1052](#), 2002-07-05, Žin., 2002, Nr. 71-2968 (2002-07-12), i. k. 1021010ISTA0IX-1052

Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymo 59 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1526](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 47-2058 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1526

Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymo 2, 3, 13, 15, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 32, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 44, 47, 48, 49, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 67 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-292](#), 2005-06-30, Žin., 2005, Nr. 85-3136 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-292

Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymo ir Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-769](#), 2006-07-18, Žin., 2006, Nr. 87-3395 (2006-08-08), i. k. 1061010ISTA000X-769

Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymo ir Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas